MINISTERSTWO GOSPODARKI

Krajowy Program Reform na lata 2008-2011

na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej

Przyjęty przez Radę Ministrów 18 listopada 2008 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP **4**

REALIZACJA KPR I SYTUACJA GOSPODARCZA POLSKI W LATACH 2005-2008 ..... **6**

PRIORYTETY, DZIAŁANIA, PODDZIAŁANIA KPR 2008-2011 ..... **10**

PRIORYTET AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO **10**

Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy **10**

Działanie 2. Modernizacja systemu zabezpieczenia społecznego: realizacja założeń reformy ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenie działań zmierzających do późniejszej dezaktywizacji pracowników **13**

Działanie 3. Aktywne polityki rynku pracy **14**

3.1. Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy *14*

3.2. Wprowadzenie systemu zachęt wspomagających aktywność zawodową osób z grup zagrożonych bezrobociem i wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności wydłużanie okresu aktywności zawodowej pracowników oraz powrót na rynek pracy osób po 50-tym roku życia *16*

3.3. Realizacja polityki w zakresie migracji zarobkowych przy uwzględnieniu potrzeb rynku pracy (w szczególności w celu zwiększenia napływu pracowników wysoko-wykwalifikowanych) *17*

Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego **18**

Działanie 5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych **20**

Działanie 6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia **20**

6.1. Zmiany w systemie finansowania systemu ochrony zdrowia *20*

6.2. Zmiany w funkcjonowaniu zakładów opieki zdrowotnej *22*

PRIORYTET INNOWACYJNA GOSPODARKA **23**

Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji **23**

Działanie 2. Poprawa konkurencyjności nauki poprzez reformę systemu finansowania i funkcjonowania jednostek naukowych 24

Działanie 3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji 26

Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej 27

Działanie 5. Zapewnienie warunków konkurencji w sektorach sieciowych 30

Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska 32

Działanie 7. Zakończenie głównych procesów prywatyzacyjnych 33

PRIORYTET SPRAWNE INSTYTUCJE 35

Działanie 1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań 35

Działanie 2. Zwiększenie efektywności funkcjonowania sektora finansów publicznych i poprawa zarządzania publicznymi środkami finansowymi 37

Działanie 3. Decentralizacja finansów publicznych na rzecz samorządów, przekazanie samorządowi nowych zadań i kompetencji oraz wyznaczenie wyraźnej linii demarkacyjnej pomiędzy kompetencjami administracji rządowej i samorządowej 39

Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej 40

ZAŁĄCZNIK 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE W LATACH 2007-2011 42

ZAŁĄCZNIK 2. WSKAŹNIKI REALIZACJI PRIORYTETÓW I DZIAŁAŃ KPR.... 43

ZAŁĄCZNIK 3. TABELA ZBIEŻNOŚCI PRIORYTETÓW I DZIAŁAŃ KPR 2008-2011, PRIORYTETÓW STRATEGII ROZWOJU KRAJU 2007-2015, REKOMENDACJI DLA POLSKI Z MARCA 2008 R., ZINTEGROWANYCH WYTYCZNYCH NA RZECZ ZATRUDNIENIA I WZROSTU, OBSZARÓW PRIORYTETOWYCH WSKAZANYCH PRZEZ RADĘ EUROPEJSKĄ W MARCU 2006 R. ORAZ PRIORYTETÓW WSPÓLNOTOWEGO PROGRAMU LIZBOŃSKIEGO 48

SKRÓTY NAZW INSTYTUCJI ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ 58

POZOSTAŁE SKRÓTY 59

WSTĘP

Rola Krajowego Programu Reform 2008-2011

Krajowy Program Reform (KPR) jest średniookresowym dokumentem planistycznym Rządu przygotowanym w celu realizacji w Polsce odnowionej Strategii Lizbońskiej. Zawarte w nim reformy strukturalne są niezbędne do zapewnienia podstaw do trwałego rozwoju kraju oraz osiągnięcia jak największych postępów w procesie realizacji celów określonych w odnowionej Strategii Lizbońskiej.

Wizja i cel

Celem KPR jest stworzenie w Polsce najlepszych w Europie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości rozwoju oraz wysokiego standardu życia mieszkańcom.

Czynniki w szczególności brane pod uwagę przy konstruowaniu KPR to:

- procesy globalizacyjne, wzmagające presję konkurencyjną na gospodarki, przedsiębiorców i obywateli,
- czynniki demograficzne, w tym głównie starzenie się społeczeństw i związana z tym konieczność zmiany modelu aktywności zawodowej oraz migracje,
- wyzwania w zakresie niwelowania negatywnych skutków oddziaływania człowieka na środowisko.

Celem wprowadzonych reform w ramach KPR jest stworzenie podstaw do trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, wpływającego na poprawę standardu życia obywateli.

Zasadą horyzontalną przy konstruowaniu reform realizowanych w ramach KPR jest zrównoważony rozwój w zakresie ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, który z jednej strony pozwala na zachowanie bioróżnorodności kraju, z drugiej strony sprzyja efektywnemu wykorzystaniu jego zasobów materialnych i kapitału ludzkiego. Innymi zasadami horyzontalnymi, które leżą u podstaw reform KPR są: lepsze stanowienie prawa, wsparcie dla przedsiębiorczości, rozwój innowacyjności, a także uwzględnienie we wszystkich politykach ich oddziaływania na sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Polityki o charakterze mikroekonomicznym zostaną wsparte realizacją działań zmierzających do zapewnienia stabilności makroekonomicznej, mających jednocześnie na celu przygotowanie Polski do wstąpienia do strefy euro w najbliższym możliwym terminie.

Wdrożenie proponowanych reform przyczyni się do szybszego osiągania przez Polskę postępu w realizacji celów odnowionej Strategii Lizbońskiej oraz w obszarach wskazanych jako priorytetowe przez Radę Europejską (RE).

Priorytety

Jakość życia obywateli oraz wzrost poziomu ich aktywności ulegać będzie poprawie, jeśli zagwarantowane zostaną warunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Będzie to możliwe dzięki stworzeniu przyjaznego otoczenia dla rozwoju przedsiębiorczości oraz zapewnieniu efektywnego gospodarowania środkami publicznymi przez sprawne instytucje publiczne.

W związku z tym reformy w ramach KPR przeprowadzone będą w trzech obszarach priorytetowych:

1. **Aktywne społeczeństwo** – realizacja działań w tym obszarze przyczyni się do zapewnienia odpowiednich warunków dla rozwoju społeczeństwa i obywateli.
2. **Innowacyjna gospodarka –** realizacja działań w tym obszarze pozwoli na rozwój sektorów i gałęzi o dużej wartości dodanej oraz wysokiej innowacyjności, co będzie miało istotny wpływ na długofalowy wzrost gospodarczy.
3. **Sprawne instytucje** – efektywne wykorzystanie środków publicznych osiągnięte dzięki realizacji działań w tym obszarze (bez dodatkowych obciążeń dla obywateli i przedsiębiorców) umożliwi sprawną realizację polityk prorozwojowych i inwestycji publicznych, przy zapewnieniu właściwego poziomu zabezpieczenia socjalnego.

Dokumenty powiązane

KPR został opracowany w oparciu o następujące dokumenty:

- przyjęte przez Radę Europejską *Zintegrowane Wytyczne w Sprawie Wzrostu Gospodarczego i Zatrudnienia na lata 2008-2010*,
- rekomendacje oraz obszary monitorowania wskazane w marcu 2008 r. przez Radę Europejską w odniesieniu do Polski,
- *Strategiczny Plan Rządzenia* Rządu Premiera Donalda Tuska.

KPR jest spójny ze *Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015, Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013* oraz *Programem konwergencji. Aktualizacja 2007.*

REALIZACJA KPR I SYTUACJA GOSPODARCZA POLSKI W LATACH 2005-2008

W pierwszym trzyletnim cyklu realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej obejmującym lata 2005-2008 jako podstawowy cel **KPR** wskazano **utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.** W KPR 2005-2008 wskazano sześć priorytetów, wynikających z polskich uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Te priorytety to: (1) poprawa stanu finansów publicznych i zarządzania finansami publicznymi, (2) rozwój przedsiębiorczości, (3) wzrost innowacyjności przedsiębiorstw, (4) rozwój i modernizacja infrastruktury oraz zapewnienie warunków konkurencji w sektorach sieciowych, (5) tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszanie bezrobocia, (6) poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Taki dobór priorytetów zyskał poparcie Komisji Europejskiej (KE) podczas pierwszego przeglądu realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej na początku 2006 r.

Postęp osiągnięty w realizacji KPR 2005-2008 jest zróżnicowany w poszczególnych obszarach.

W obszarze *polityki makroekonomicznej* działania koncentrowały się wokół utrzymania na założonym poziomie deficytu budżetu centralnego (tzw. „kotwica budżetowa") i ograniczenia deficytu pozostałych jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służyły temu zarówno zmiany legislacyjne i organizacyjne zmierzające do bardziej efektywnego zarządzania środkami publicznymi, jak też nowe rozwiązania w zakresie polityki fiskalnej (m.in. ograniczenie klina podatkowego). Działania te, wraz z dobrą sytuacją gospodarczą kraju, pozwoliły wzmocnić system finansów publicznych, czego efektem było zakończenie w lipcu 2008 r procedury nadmiernego deficytu, której podlegaliśmy od 2004 roku.

Wyzwanie dla zapewnienia długookresowej stabilności makroekonomicznej stanowi wciąż kontynuacja reformy systemu ubezpieczeń społecznych, w tym zwłaszcza ustalenie zakresu uprawnień do tzw. emerytur pomostowych oraz wydłużenie okresu aktywności zawodowej potencjalnych emerytów. Mimo upływu trzech lat od czasu przyjęcia poprzedniego KPR, Polska wciąż stoi przed zadaniem zasadniczej reformy w organizacji ochrony systemu zdrowia.

W obszarze *polityki mikroekonomicznej* dużą wagę nadano podniesieniu innowacyjności polskiej gospodarki. Rośnie wiedza oraz wykorzystanie przez przedsiębiorców finansowych instrumentów, jakich dostarczyła ustawa o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (w szczególności dotyczy to kredytu technologicznego i ulgi podatkowej na nowe technologie).

Dokonuje się stopniowy postęp w realizacji zadania poprawy otoczenia regulacyjnego działalności przedsiębiorstw. Ważnym etapem w realizacji tego zadania było dokonanie pomiaru kosztu obciążeń administracyjnych w wybranych sektorach gospodarki, co będzie podstawą do redukcji części obowiązków biurokratycznych przez uproszczenie istniejących regulacji oraz stanowienie lepszej jakości prawa w przyszłości. W marcu 2008 r. Rada Ministrów przyjęła cel redukcyjny na poziomie 25% w priorytetowych obszarach polskiego

prawa w perspektywie do 2010 r.[1] Osiągnięto również postęp w usprawnieniu wymiaru sprawiedliwości w sprawach gospodarczych.

Priorytetowo traktowano ukształtowanie bezpiecznej z punktu widzenia interesów polskiej gospodarki i odpowiednio rozwiniętej infrastruktury, zwłaszcza energetycznej i transportowej. Działania podjęte w sektorze energetycznym (m.in. wdrożenie zasady swobodnego wyboru dostawcy (TPA), rozwiązanie kontraktów długoterminowych, przygotowanie do dalszej prywatyzacji) tworzą podstawę do funkcjonowania konkurencyjnego rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego. Zaawansowane są też prace nad usprawnieniem procesu inwestycyjnego w sferze infrastruktury transportowej.

W obszarze *polityki rynku pracy* położono nacisk na poprawę funkcjonowania instytucji rynku pracy przez ustanowienie jednolitych standardów świadczenia usług na rzecz bezrobotnych i pracodawców oraz przygotowanie urzędów pracy do świadczenia usług zindywidualizowanych. Wprawdzie dobra koniunktura gospodarcza oraz otwarcie dla polskich pracowników części rynków pracy w pozostałych krajach UE przyniosły szybszą niż oczekiwano poprawę wskaźnika zatrudnienia i spadek stopy bezrobocia, ale wciąż podstawowym wyzwaniem w tym obszarze jest przeprowadzenie reform w zakresie systemu emerytalnego i zabezpieczenia społecznego, które przyczynią się do zwiększenia aktywności zawodowej ludności, szczególnie w obliczu postępujących, niekorzystnych zmian demograficznych[2].

Reformy rynku pracy wspierane były instrumentami ułatwiającymi godzenie życia zawodowego i rodzinnego oraz poprawiających mobilność i jakość kapitału ludzkiego. Jednym z głównych kierunków działań w obszarze rozwoju kapitału ludzkiego było tworzenie ram legislacyjnych i instytucjonalnych dla systemu kształcenia ustawicznego. Wciąż jednak stoimy przed wdrożeniem krajowej strategii uczenia się przez całe życie.

Przy realizacji KPR 2005-2008 duży nacisk położony został na wykorzystanie na potrzeby realizacji Strategii Lizbońskiej przyznanych Polsce środków w ramach unijnej polityki spójności – zarówno w ramach poprzedniej perspektywy finansowej, odzwierciedlonej w odniesieniu do Polski w Narodowym Planie Rozwoju 2004-2006 (NPR), jak i nowej perspektywy finansowej na lata 2007-2013. W Dokumencie Implementacyjnym KPR określono rolę poszczególnych programów operacyjnych we współfinansowaniu działań KPR. W okresie programowania 2004-2006 Polska przeznaczyła na realizację celów lizbońskich ponad 50% otrzymanej alokacji finansowej.

Zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO), Polska zamierza przeznaczyć około 64% alokacji środków unijnych na wydatki związane z realizacją Strategii Lizbońskiej, takie jak: budowa nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej i energetycznej, uwolnienie potencjału innowacji (zwłaszcza MŚP), wysoka jakość prac B+R, efektywne inwestycje w wiedzę oraz nowoczesne systemy edukacji i kształcenia zawodowego, wzrost zdolności adaptacji do zmian na rynku pracy, efektywne instrumenty aktywnej polityki rynku pracy.

U progu nowego trzyletniego cyklu realizacji Strategii Lizbońskiej polska gospodarka pozostaje w fazie wysokiego wzrostu gospodarczego. Po relatywnie umiarkowanym wzroście PKB w 2005 r. o 3,6%, w kolejnych latach kształtował się on na poziomie ponad 6% (w 2006 r. 6,2%, a w 2007 6,7%). W pierwszym półroczu 2008 r. wzrost PKB oceniany jest

[1] Redukcja obejmie następujące dziedziny prawa: środowisko, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, zabezpieczenie społeczne, prawo działalności gospodarczej, prawo probiercze, usługi turystyczne, prawo pracy.

[2] Szczegółowe zestawienie wskaźników strukturalnych obrazujących postęp w realizacji KPR 2005-2008 znajduje się w załączniku nr 2.

na 5,9%. Jest przy tym ważne, że wzrost gospodarczy ma miejsce w warunkach relatywnie niskiej (choć wykazującej tendencję wzrostową) inflacji oraz bezpiecznej pozycji zewnętrznej. Źródłem tego wzrostu jest ożywienie inwestycyjne (6,5% wzrostu nakładów brutto na środki trwałe w 2005 r., 14,9% w 2006 r., 17,6% w 2007 r. i 15,4% w pierwszym półroczu 2008 r.) oraz stabilny wzrost konsumpcji (2,7% wzrostu spożycia ogółem w 2005 r., 5,2% w 2006 r., 4,7% w 2007 r. i 3,9% w pierwszym półroczu 2008 r.).

Przyspieszenie wzrostu wystąpiło zarówno w sektorze przemysłu, jak i budownictwa. Produkcja sprzedana przemysłu w 2005 r. wzrosła o 3,7% , w kolejnych latach o 11,2% oraz o 9,8%, a w pierwszym półroczu 2008 r. o 8,5%. Produkcja budowlano-montażowa[3] już w 2005 r. rosła szybko (o 8%), a w latach 2006-2007 roczny wzrost wyniósł 12%, jako rezultat ożywienia na rynku nieruchomości, a także sprzyjających warunków atmosferycznych.

Dynamicznie rosną również obroty w handlu zagranicznym (w ujęciu rzeczowym w 2006 r. wzrost eksportu wyniósł 23,1% liczone z wartości wyrażonych w euro, a importu 24,2%). W roku 2007 tempo wzrostu obrotów było wprawdzie niższe, ale wciąż wysokie - wzrost eksportu wyrażonego w euro wyniósł 15,8%, a importu 19,5%. Wartość eksportu towarów w okresie styczeń-czerwiec 2008 r. była wyższa o 16,6% w porównaniu z analogicznym okresem roku 2007, a importu wyższa o 18,6%. Odnotowanemu w 2006 i 2007 r. zwiększeniu ujemnego salda na rachunku obrotów bieżących towarzyszyło znaczne zwiększenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) w Polsce (do 15,2 mld euro w 2006 r. i 13,5 mld euro w 2007 r., wobec 8,3 mld euro w 2005 r.). W okresie styczeń-czerwiec 2008 r. napływ BIZ do Polski wyniósł ok. 5,2 mld euro, wobec 5,9 mld euro w tym samym okresie w roku ubiegłym.

W 2006 r.[4] wydatki na działalność badawczą i rozwojową (B+R) kształtowały się na poziomie 5 892,8 mln zł i były o 5,7% wyższe niż rok wcześniej (tj. o 318,2 mln zł więcej niż w 2005 r. - w cenach bieżących). W rezultacie relacja nakładów na B+R do PKB (tzw. GERD/PKB) utrzymywała się w Polsce od 2003 r. na poziomie 0,56% i wciąż należała do najniższych w UE. W okresie tym brak było widocznej poprawy w strukturze finansowania nakładów na B+R. W 2006 r. udział przedsiębiorstw w finansowaniu nakładów na B+R wyniósł 25,1%, przy 57,5% udziale budżetu państwa. Pozostała część finansowania przypadała głównie na placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk (PAN) i jednostki badawczo-rozwojowe (JBR) (8,1%) oraz organizacje międzynarodowe i instytucje zagraniczne (7,0%).

Systematycznie poprawia się sytuacja na rynku pracy. W 2006 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 3% wyższe niż w roku 2005, w 2008 r. jego wzrost wyniósł 4,7%, a w okresie styczeń-czerwiec br. było ono o 5,6% wyższe niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec czerwca 2008 r. spadła do poziomu 9,6%, wobec 11,4% na koniec 2007 r., 14,8% na koniec 2006 r. i 17,6% na koniec 2005 r. (stopy bezrobocia wg badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) w IV kw. lat 2005-2007 wynosiły kolejno 16,7%, 12,2% i 8,5%, a w II kw. 2008 r. 7,1%). Wskaźniki te świadczą o długookresowej poprawie na rynku pracy – głównie w wyniku tworzenia nowych miejsc pracy w kraju.

Korzystna sytuacja makroekonomiczna miała też swoje przełożenie na poprawę wyników budżetu państwa. Większe niż założone w ustawie dochody budżetu w 2007 r. były głównie efektem wyższych wpływów z podatków dochodowych od osób fizycznych (PIT) i podatków dochodowych od osób prawnych (CIT), a także podatków pośrednich. Było to konsekwencją wzrostu sprzedaży detalicznej oraz wzrostu wynagrodzeń i dobrej kondycji finansowej podmiotów gospodarczych. W latach 2006-2007 doszło do znacznego obniżenia deficytu

[3] Wykonana systemem zleceniowym przez podmioty budowlane.
[4] *Nauka i Technika w 2006 r.*, GUS, 2008 r.

budżetowego, co wpłynęło na kondycję całego sektora instytucji rządowych i samorządowych. W rezultacie w 2006 r. deficyt sektora wyniósł 3,8% PKB, a w 2007 r. 2,0% PKB. Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2006 r. kształtowało się na poziomie 47,6% PKB, w 2007 r. nastąpiło obniżenie tej relacji do 45,2% PKB.

Rok 2006 był w Polsce rokiem bardzo niskiej inflacji - mierzona średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniosła ona 1,0%, wobec 2,1% w 2005 r. W 2007 r. nastąpił ponowny wzrost tego wskaźnika do poziomu 2,5% (w tym samym czasie ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły o 2,3%, a ceny produkcji budowlano-montażowej o 7,8%). Jednocześnie obserwuje się dalszy wzrost presji inflacyjnej i w okresie styczeń-czerwiec 2008 r. (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego) wskaźnik inflacji wyniósł 4,2%, wychodząc poza widełki celu inflacyjnego określonego przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP).

Takie kształtowanie się procesów inflacyjnych zmusiło RPP w kwietniu 2007 r., po utrzymywaniu przez ponad rok stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego (NBP) na poziomie historycznego minimum 4%, do zapoczątkowania serii podwyżek stóp procentowych. W okresie do końca czerwca 2008 r. RPP podwyższała stopy procentowe ośmiokrotnie, każdorazowo o 0,25 p.p., tak że obecnie stopa referencyjna wynosi 6%.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów (RM) projektem budżetu państwa na 2009 r. przewiduje się, że realny wzrost PKB w latach 2008-2009 pozostanie na wysokim poziomie, odpowiednio: 5,5% i 4,8%. Obniżenie tempa wzrostu, w porównaniu z osiągniętym w 2007 r., będzie związane ze spowolnieniem koniunktury gospodarczej na świecie oraz pojawiającymi się ograniczeniami po stronie podażowej. Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego będzie popyt krajowy – przewidywany wzrost konsumpcji o 4,9% i 4,5% oraz wzrost inwestycji o 14,5% i 10,0%. Wzrost eksportu szacuje się na 9,2% i 6,0%, a importu na 12,1% i 7,3%. Według tych założeń tempo inflacji w 2008 r. wzrośnie do 4,4%, by w 2009 r. spaść do 2,9%, natomiast średnia stopa referencyjna NBP ukształtuje się na poziomie 5,8% w 2008 r. i 6,2% w 2009 r. Oczekuje się spadku stopy bezrobocia do 9,1% na koniec 2008 r. i do 8,5% na koniec 2009 r.

Powyższe wskaźniki pozwalają wyciągnąć wniosek, że obecnie obserwowane tendencje gospodarcze utrzymają się w perspektywie średniookresowej. Polska gospodarka dobrze wykorzystuje szanse rozwoju, jakie stworzyła nasza akcesja do UE.

Opisane powyżej procesy mają istotny wpływ na spójność społeczną i gospodarczą Polski z innymi krajami UE. Opierając się na danych statystycznych można stwierdzić, iż przyspieszona konwergencja do poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego UE następuje począwszy od połowy lat 90., a wyraźnemu przyspieszeniu uległa w latach 2004-2006, co ma związek z uruchomieniem instrumentów polityki spójności. Proces ten jest z jednej strony efektem wprowadzanych w okresie transformacji reform, z drugiej strony wynika niewątpliwie z szybkiego rozwoju gospodarczego kraju.

Na koniec 2007 r. Polska osiągnęła poziom 53,8% przeciętnego PKB na mieszkańca UE-27, podczas gdy w 2003 r. poziom ten wynosił 49,0%. O silnym powiązaniu z gospodarką unijną świadczy wysoki udział importu oraz eksportu na rynki europejskie – import z terenu UE-27 wynosił w 2007 r. około 64%, a eksport około 79% całości wymiany zagranicznej. Świadczy to także o rosnącej konkurencyjności gospodarki polskiej, na co mają wpływ zarówno zwiększone inwestycje, jak i wzrost wydajności pracy – w 2007 r. wydajność pracy w Polsce wyniosła około 67,2% średniego poziomu UE-27 (w 2003 r. poziom ten wynosił 62,4%).

PRIORYTETY, DZIAŁANIA, PODDZIAŁANIA KPR 2008-2011

Priorytet Aktywne Społeczeństwo

Działania w ramach Priorytetu 1. Aktywne społeczeństwo ukierunkowane są na zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju społeczeństwa i poprawę jakości życia obywateli. Cele te realizowane będą poprzez: efektywny system edukacji, nowoczesny system zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia, aktywne polityki rynku pracy, stworzenie podstaw do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz warunków dla wzrostu poziomu aktywności obywateli (poprzez rozwój ekonomii społecznej, dialogu społecznego, instytucji pozarządowych, wolontariatu).

Wprowadzane reformy oparte są na zintegrowanym podejściu do wdrażania modelu *flexicurity* (elastyczność rynku pracy i bezpieczeństwo zatrudnienia). Obejmują one zarówno działania w obszarze edukacji, jak i zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych oraz usprawnienia w zakresie aktywnych polityk rynku pracy, co przełoży się na większą adaptacyjność, a co za tym idzie zatrudnialność pracowników. Reformy te zostaną wzmocnione poprzez system zachęt do jak najdłuższego pozostawiania na rynku pracy oraz odpowiednio prowadzoną politykę migracyjną. Wsparciem dla działań w tych obszarach będą zmiany na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz poprawy efektywności funkcjonowania i dostępności systemu ochrony zdrowia.

Zapleczem dla tych działań będą reformy na rzecz wprowadzenia nowego modelu aktywności społecznej, wykorzystującego potencjał tkwiący w tzw. ekonomii społecznej, aktywności organizacji pozarządowych oraz wzmocnionym dialogu pomiędzy administracją a obywatelami. Dzięki realizacji priorytetu rozpoczęta zostanie także budowa solidarności pokoleniowej, umożliwiającej odpowiedź na wyzwania związane ze zmianami demograficznymi.

Realizacja powyższych działań przyczyni się do zapewnienia wysokiej jakości kapitału ludzkiego, niezbędnego do prawidłowego rozwoju nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz przełoży się na polepszenie standardu życia w Polsce. Postęp w tych dziedzinach wpłynie również na atrakcyjność inwestycyjną kraju.

Uzupełnieniem Priorytetu Aktywne Społeczeństwo w ramach KPR 2008-2011 będzie realizacja Krajowego Programu Zabezpieczenie Społeczne i Integracja Społeczna na lata 2008-2010.

Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy

Wyzwania:

W celu sprostania wymogom gospodarki opartej na wiedzy konieczne jest podniesienie poziomu wykształcenia oraz kompetencji obywateli. Reformy, obejmujące swoim zakresem formalny i nieformalny proces edukacji, pozwolą na poprawę poziomu kwalifikacji zawodowych i ogólnych co przełoży się na większą zatrudnialność oraz poziom samozatrudnienia.

W związku z wyzwaniami demograficznymi niezbędne jest przygotowanie i wdrożenie instrumentów w zakresie edukacji ustawicznej, w tym pracowników po 50 roku życia.

Budowanie gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa wiedzy, które będzie zdolne do właściwej odpowiedzi na wyzwania globalizacji wymaga stworzenia odpowiednich ram dla procesu, którego efektem będzie wykształcenie prorozwojowych postaw obywateli oraz sprzyjających im działań administracji.

Zadania:

W ramach działania zostanie opracowana oraz wdrożona *Strategia uczenia się przez całe życie* wraz z wynikającymi z niej instrumentami legislacyjnymi i instytucjonalnymi.

Zadania związane ze *Strategią* obejmą opracowanie i wdrożenie krajowych ram kwalifikacji, promowanie uczenia się przez całe życie (zarówno w postaci formalnej, pozaformalnej jak i nieformalnej), ugruntowanie partnerstwa podmiotów organizujących proces edukacji formalnej, pozaformalnej i wspierających nieformalne uczenie się.

W obszarze edukacji formalnej zmienione zostaną m.in.: podstawy programowe wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, stworzony będzie elastyczny system kształcenia zawodowego oraz wprowadzone zmiany w systemie szkolnictwa wyższego. Obniżony zostanie wiek obowiązku szkolnego do lat 6 oraz wprowadzony obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla 5-latków. Proces ten wspierany będzie poprzez wprowadzanie innowacyjnych form kształcenia do dydaktyki, doposażenie szkół w sprzęt komputerowy i multimedialny, modernizację systemu nadzoru pedagogicznego oraz wzmocnienie statusu zawodowego nauczycieli.

W ramach działania zostanie opracowana *Reforma systemu szkolnictwa wyższego w obszarze funkcjonowania i finansowania uczelni* i *Reforma systemu szkolnictwa wyższego w obszarze modelu kariery akademickiej*. W zakresie reformy stworzone zostaną warunki dla zwiększenia konkurencyjności polskich uczelni na rynku usług edukacyjnych poprzez poprawę jakości kształcenia i jego silniejszego powiązania z badaniami naukowymi oraz potrzebami gospodarki i rynku pracy. Zmiany będą dotyczyły procesu kształcenia, zarządzania szkolnictwem wyższym, finansowania szkolnictwa wyższego, nauczycieli akademickich i pomocy materialnej dla studentów.

Uzupełnieniem opisanych powyżej zadań będzie także upowszechnienie nowoczesnych metod informacji i komunikacji w procesie kształcenia i samodzielnego uczenia się.

Ponadto prowadzone będą działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników w poszczególnych branżach (m.in. w turystyce).

Realizacja działania wspierana będzie poprzez instrumenty przewidziane w rządowym Programie 50+.

Instrumenty realizacji:

W ramach działania przygotowane zostaną zmiany w następujących aktach prawnych:

- ustawie o systemie oświaty,
- ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym,
- ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki,
- Karcie Nauczyciela,
- Ustawach samorządowych (o samorządzie gminnym, powiatowym, wojewódzkim),
- w aktach wykonawczych do tych ustaw.

Spodziewane skutki:

Skutkiem bezpośrednim realizacji działania będzie stworzenie ram i warunków dla efektywnego procesu edukacyjnego odpowiadającego na wyzwania globalnej gospodarki. Dzięki podniesieniu poziomu kompetencji profesjonalnych oraz kluczowych młodzieży i dorosłych, poprawie ulegnie jakość kapitału ludzkiego, co wpłynie na wzrost zatrudnienia. Skuteczniejsze będzie wyrównywanie szans edukacyjnych, w tym zwłaszcza w odniesieniu do dzieci z obszarów wiejskich i z małych miejscowości.

Efekty wprowadzenia *Reformy systemu szkolnictwa wyższego w obszarze funkcjonowania i finansowania uczelni* i *Reformy systemu szkolnictwa wyższego w obszarze modelu kariery akademickiej* to w szczególności:

- bardziej efektywne zarządzanie szkołami wyższymi, dające większe szanse na rozwój uczelni i realizację celów strategicznych,
- zwiększenie jakości kształcenia,
- dostosowanie kształcenia do potrzeb gospodarki i rynku pracy, w tym zwiększenie liczby absolwentów kierunków kluczowych dla rozwoju gospodarczego (absolwentów kierunków matematycznych, fizycznych, przyrodniczych, technicznych),
- lepsze przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy,
- otwarcie systemu szkolnictwa wyższego na uznawanie kompetencji zdobytych poza formalną edukacją.

Harmonogram:

2008 r.:

- opracowanie projektu *Założeń Reformy systemu szkolnictwa wyższego w obszarze funkcjonowania i finansowania uczelni*,
- opracowanie projektu Założeń *Reformy systemu szkolnictwa wyższego w obszarze modelu kariery akademickiej,*
- opracowanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela,

2009 r.:

- opracowanie projektu ponadsektorowej *Strategii uczenia się przez całe życie do roku 2015,*
- rozpoczęcie wdrażania programu Nowe Technologie w Edukacji na lata 2009-2010,
- przygotowanie nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym,
- przygotowanie nowelizacji ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki,

2010 r.:

- wdrożenie zmian legislacyjnych w zakresie modernizacji systemu nadzoru pedagogicznego.

Kalendarz wdrażania zmian programowych podstaw kształcenia:

2009/10 r. – pierwsza klasa szkoły podstawowej,

2009/10 r. – pierwsza klasa gimnazjum,

2012/13 r. - pierwsza klasa szkół ponadgimnazjalnych.

Odpowiedzialni: MEN, MNiSW, KPRM, MPiPS, MG, MRR, MSiT

Działanie 2. Modernizacja systemu zabezpieczenia społecznego: realizacja założeń reformy ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenie działań zmierzających do późniejszej dezaktywizacji pracowników

Wyzwania:

W związku ze stojącymi przed Polską wyzwaniami demograficznymi niezbędne jest wprowadzenie reform kontynuujących rozpoczęte w 1999 r. zmiany w zakresie systemu ubezpieczeń społecznych. W okresie 2008-2011 wprowadzone zostaną dodatkowe rozwiązania uzupełniające funkcjonujący aktualnie system oraz tworzące warunki motywujące do jak najdłuższej aktywności zawodowej pracowników, co przełoży się na poprawę stanu finansów publicznych.

Zadania:

Realizacja działania obejmie przede wszystkim kontynuację reformy ubezpieczeń społecznych wdrażanej od 1999 r. oraz doskonalenie systemu ubezpieczeń społecznych, a co za tym idzie również systemu emerytalnego i rentowego.

Podjęte zostaną prace nad zachętami promującymi zakładanie indywidualnych kont emerytalnych, a także unormowaniem zasad powstawania i funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych nowego typu.

W celu zabezpieczenia wypłat świadczeń emerytalnych zostanie przedłużone odprowadzanie składek na Fundusz Rezerwy Demograficznej[5].

Instrumenty realizacji:

W ramach działania przygotowane i wdrożone zostaną następujące akty prawne:

- ustawa o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych,
- ustawa o emeryturach kapitałowych,
- ustawa o emeryturach pomostowych,
- ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) oraz niektórych innych ustaw – wprowadzająca nowe zasady obliczania rent dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r.,
- nowelizacja ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych,
- ustawowe unormowanie zasad powstawania i funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych nowego typu.

Spodziewane skutki:

Wprowadzone zmiany dostosowują system do zmian demograficznych i społeczno-ekonomicznych, będą zachęcać ubezpieczonych do kontynuowania aktywności zawodowej. Wpłyną także na wzrost solidarności międzypokoleniowej, która stanie się podstawą skutecznej realizacji polityk rządu.

[5] Obecnie zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych składki na Fundusz Rezerwy Demograficznej odprowadzane będą do 31 grudnia 2008 r. Mają one zapewnić bezpieczeństwo wypłat świadczeń emerytalnych.

Reforma ograniczy ryzyko niewypłacalności systemu emerytalnego w długim okresie oraz wpłynie pozytywnie na stan finansów publicznych w średnim okresie.

Harmonogram:

2008 r. :

- zakończenie prac legislacyjnych nad projektami:
  - ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych,
  - ustawy o emeryturach kapitałowych,
  - ustawy o emeryturach pomostowych (wejście w życie 1 stycznia 2009 r.),
  - ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych (wejście w życie 1 stycznia 2009 r.),
  - ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw,
- rozpoczęcie prac nad ustawowym unormowaniem zasad powstawania i funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych nowego typu.

Odpowiedzialni: MPiPS

Działanie 3. Aktywne polityki rynku pracy

3.1. Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy

Wyzwania:

W związku ze zmianami na rynku pracy, które zaszły w ciągu ostatnich lat (duży spadek stopy bezrobocia) niezbędne jest usprawnienie modelu świadczenia usług przez instytucje rynku pracy. Nowe rozwiązania w tym zakresie powinny zapewniać szerszy dostęp do usług rynku pracy, w szczególności osobom w wieku powyżej 50 lat, co przyczyni się do ich dłuższej aktywności zawodowej.

Niezbędny jest system bieżącej analizy i aktualizacji informacji zawodowych oraz umożliwienie dostępu do tych zasobów z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.

Aktualizacji i rozbudowy wymagają zasoby informacyjne ułatwiające służbom zatrudnienia kontraktowanie wysokiej jakości szkoleń. W szczególności zmiany wymaga klasyfikacja zawodów i specjalności (z opisami zawodów), konieczna jest dalsza rozbudowa zasobów informacyjnych i funkcjonalności baz danych zawierających opisy standardów kwalifikacji zawodowych i modułowe programy szkoleń zawodowych.

W celu zapewnienia efektywności świadczenia usług rynku pracy konieczne jest wdrożenie narzędzi ułatwiających identyfikowanie zapotrzebowania na kwalifikacje ze strony pracodawców oraz monitorowanie jakości świadczonych usług.

Zadania:

W ramach poddziałania realizowane będą następujące zadania:

- poprawa instytucjonalnej obsługi rynku pracy na poziomie regionalnym (województwa) i lokalnym (powiatu), w szczególności poprzez zapewnienie komplementarności realizowanych usług,
- budowanie systemu zapewniania jakości szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy,

- zapewnienie powszechnego dostępu do podstawowych usług rynku pracy, a zwłaszcza do pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- promowanie innowacyjnych rozwiązań na rzecz zwiększenia zatrudnienia i aktywizacji zawodowej.

W ramach poddziałania uruchomione zostaną szkolenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia. Usprawniona zostanie także obsługa informatyczna (systemy baz danych) publicznych służb zatrudnienia.

Stworzone zostaną podstawy dla przygotowywania programów specjalnych dających starostom większą swobodę w kreowaniu działań i doborze grup docelowych adresatów działań publicznych służb zatrudnienia.

Nowe regulacje uproszczą i usprawnią funkcjonowanie agencji zatrudnienia.

Przeprowadzona zostanie także aktualizacja klasyfikacji zawodów i specjalności oraz opisów grup zawodów oraz zawodów i specjalności.

Instrumenty realizacji:

instytucjonalne/organizacyjne:

- realizacja Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 oraz PO KL 2008-2013, w szczególności kontraktowanie szkoleń dla pracowników służb zatrudnienia w tym w technologii *e-learning* oraz rozwijanie metod narzędzi i zasobów informacyjnych wspierających pracę publicznych służb zatrudnienia.

legislacyjne:

- nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Spodziewane skutki:

Dzięki realizowanym zadaniom nastąpi poprawa jakości świadczonych usług rynku pracy i wyrównanie jakościowego poziomu ich realizacji w skali krajowej, w szczególności poprzez zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia (i innych instytucji rynku pracy wspomagających działalność publicznych służb zatrudnienia). Nastąpi również uporządkowanie, ujednolicenie oraz rozszerzenie możliwości korzystania z zasobów informacyjnych wykorzystywanych przez publiczne służby zatrudnienia na potrzeby realizacji usług rynku pracy.

Harmonogram:

2008 r.:

- przygotowanie nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw,
- przygotowanie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011,

2009 – 2011 r.:

- prace nad zmianą klasyfikacji zawodów i specjalności,
- realizacja działań przewidzianych w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 i PO KL 2008-2013, w tym w szczególności obejmujących szkolenia dla służb zatrudnienia oraz wsparcie tych służb w zakresie metod, narzędzi i zasobów informacyjnych,

– wdrażanie nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Odpowiedzialni: MPiPS, MRR

3.2. Wprowadzenie systemu zachęt wspomagających aktywność zawodową osób z grup zagrożonych bezrobociem i wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności wydłużanie okresu aktywności zawodowej pracowników oraz powrót na rynek pracy osób po 50-tym roku życia

Wyzwania:

W związku z zachodzącymi zmianami demograficznymi niezbędne jest stworzenie systemu i mechanizmów umożliwiających włączanie i utrzymywanie osób w wieku powyżej 50 lat na rynku pracy.

Osoby w wieku powyżej 50 lat charakteryzuje bardzo niska aktywność zawodowa związana m.in. z wcześniejszym przechodzeniem na emeryturę.

W dalszym ciągu niezbędne jest wdrażanie rozwiązań w zakresie poprawy poziomu zatrudnienia młodzieży i kobiet oraz osób niepełnosprawnych.

Zadania:

W ramach poddziałania realizowane będą następujące zadania:

– koncentracja publicznych służb zatrudnienia na aktywizacji zawodowej osób z grup zagrożonych bezrobociem i wykluczeniem społecznym,

– wspieranie zatrudnienia osób po 50-tym roku życia,

– poprawa sytuacji ludzi młodych powracających lub pierwszy raz wchodzących na rynek pracy,

- wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy z uwzględnieniem zasady godzenia życia zawodowego i rodzinnego.

Instrumenty realizacji:

instytucjonalne/organizacyjne:

W ramach poddziałania przygotowywany jest rządowy Program *Solidarność Pokoleń 50+*, w oparciu o który uruchomione zostaną działania ukierunkowane na lepsze wykorzystanie zasobów ludzkich osób w wieku 50 i więcej lat. Zawiera on z jednej strony działania mające wprowadzić zachęty i ułatwienia dla pracodawców do zatrudniania i utrzymywania w zatrudnieniu osób starszych, z drugiej strony – część działań ma na celu poprawę kwalifikacji, umiejętności i efektywności pracy tych osób. Ponadto, pracodawcom rekomendowane będą strategie zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach, związane z dostosowywaniem warunków pracy do możliwości (zdrowia i umiejętności) pracowników po 50-tym roku życia, stosowaniem odpowiedniej elastyczności organizacji pracy (np. dodatkowych przerw, zmiany rozkładu godzin pracy) oraz odpowiedniej profilaktyki zdrowotnej.

Ponadto, w ramach poddziałania zaprojektowane i wdrożone zostaną zmodyfikowane usługi i instrumenty rynku pracy mające na celu zwiększenie dostępu młodzieży do różnych form aktywizacji zawodowej oraz kształcenia, szkoleń, staży, praktyk u pracodawców. Realizowany

będzie Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 oraz PO KL 2008-2013.

legislacyjne:

- nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zmiana ustawy Kodeks Pracy i niektórych innych ustaw, która na celu ma ułatwienie łączenia życia zawodowego z rodzinnym (zmiany przewidują m.in. wprowadzenie możliwości wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na tworzenie przyzakładowych żłobków i przedszkoli, a także podział na obligatoryjną i fakultatywną część urlopu macierzyńskiego oraz zwiększenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopach wychowawczych).

Spodziewane skutki:

W wyniku realizacji poddziałania nastąpi zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 55-64 lat oraz zmniejszony zostanie poziom wykluczenia społecznego osób w wieku przedemerytalnym pozostających bez pracy. Zmniejszeniu ulegną także wydatki budżetu państwa na świadczenia z systemu pomocy społecznej. Realizowane strategie zarządzania wiekiem pozwolą na budowanie solidarności pokoleń.

Zwiększenie zdolności do zatrudnienia wśród młodych ludzi, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kobiet i osób niepełnosprawnych.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie Programu *Solidarność pokoleń 50+,*
- przygotowanie nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw,
- przygotowanie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011,

2009 – 2011 r.:

- wejście w życie zmian Kodeksu Pracy i niektórych innych ustaw, mających na celu ułatwienie łączenia życia zawodowego z rodzinnym,
- rozpoczęcie wdrażania Programu Solidarność Pokoleń 50+,
- realizacja działań przewidzianych w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 oraz PO KL 2008-2013, w szczególności ukierunkowanych na wzrost aktywizacji zawodowej i społecznej młodzieży.

Odpowiedzialni: MPiPS, MZ, MF, MRR

3.3. Realizacja polityki w zakresie migracji zarobkowych przy uwzględnieniu potrzeb rynku pracy (w szczególności w celu zwiększenia napływu pracowników wysoko-wykwalifikowanych)

Wyzwania:

Globalna gospodarka wymaga dostępu do jak najlepszych zasobów pracy. Oznacza to konieczność stworzenia odpowiedniej polityki migracyjnej wspartej systemem pozyskiwania pracowników, w szczególności tych o wysokich kwalifikacjach. Administracja

publiczna, w tym służby zatrudnienia, muszą mieć możliwość elastycznego reagowania na zapotrzebowanie pojawiające się na rynku pracy.

Szczególne znaczenie w tym obszarze będą miały działania w zakresie stworzenia skutecznych mechanizmów integrujących kompetencje oraz kwalifikacje migrantów powracających do kraju.

Zadania:

W ramach poddziałania realizowane będą następujące zadania:

- przygotowanie założeń polityki w zakresie migracji zarobkowych jako części polskiej polityki migracyjnej,
- przygotowanie i wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych i rozwiązań dotyczących migracji zarobkowych.

Instrumenty realizacji:

W ramach poddziałania, na podstawie założeń polityki migracyjnej, znowelizowana zostanie ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Spodziewane skutki:

Dzięki realizacji poddziałania przygotowany zostanie nowy system zarządzania i monitorowania przepływami migracyjnymi realizowany przez publiczne służby zatrudnienia. Obejmował on będzie m.in. mechanizmy sprzyjające podejmowaniu pracy przez cudzoziemców o wysokich specjalistycznych kwalifikacjach niezbędnych dla polskiej gospodarki oraz rozwiązania utrudniające niekontrolowany napływ zagranicznej siły roboczej na polski rynek pracy oraz poprzez Polskę do innych państw UE. Wdrożone zostaną także rozwiązania umożliwiające efektywne włączanie do zasobów rynku pracy osób powracających z migracji.

Realizacja poddziałania przyczyni się do realizacji postulowanej piątej swobody wspólnotowej – swobodny przepływ wiedzy.

Harmonogram:

2009 r.:

- przygotowanie założeń polityki w zakresie migracji zarobkowych jako części polskiej polityki migracyjnej,

2009 r.:

- opracowanie rozwiązań systemowych w zakresie dopuszczania cudzoziemców do polskiego rynku pracy.

Odpowiedzialni: MPiPS, MSWiA

Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego

Wyzwania:

W Polsce istnieje potrzeba zwiększenia udziału obywateli w życiu publicznym oraz wypracowania i upowszechniania standardów współpracy pomiędzy administracją publiczną

i instytucjami trzeciego sektora. Jednym z głównych zidentyfikowanych wyzwań dialogu społecznego jest zagwarantowanie szerokiej reprezentacji interesów pracowników i pracodawców, koniecznej dla zapewnienia legitymizacji do prowadzenia dialogu oraz zawierania porozumień. Konieczne jest także zacieśnienie dialogu między administracją państwową a przedsiębiorcami poprzez uregulowanie funkcjonowania samorządu gospodarczego.

Zadania:

Przygotowane oraz wdrożone zostaną rozwiązania umożliwiające szerszy niż dotychczas udział obywateli i przedsiębiorców w życiu społeczno-gospodarczym państwa.

Opracowane zostaną założenia do regulacji ustawowej która przyzna samorządowi gospodarczemu status związku publicznoprawnego, wpisanego w system instytucjonalny państwa.

W ramach działania rozwijane będą podmioty ekonomii społecznej, m.in. w oparciu o programy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Instrumenty realizacji:

W celu realizacji celów działania przyjęte zostaną następujące ustawy (rozwiązania nowe i nowelizacje obowiązujących przepisów):

- o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- o przedsiębiorczości społecznej,
- o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- o tworzeniu i funkcjonowaniu samorządu gospodarczego w Polsce.

Spodziewane skutki:

Nastąpi wzmocnienie potencjału organizacji trzeciego sektora w zakresie współstanowienia i realizacji polityk publicznych i regulacji prawnych oraz efektywnej realizacji zadań i usług publicznych. Usprawnienie mechanizmów partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) i zwiększenie liczby zrealizowanych przedsięwzięć z wykorzystaniem PPP.

Stworzone zostaną warunki prawne, finansowe i organizacyjne dla rozwoju przedsiębiorczości społecznej, która jest jednym ze skutecznych narzędzi w zakresie wspierania polityki integracji społecznej. Wpłynie to na zmniejszenie liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zasiłków dla bezrobotnych.

Dzięki ustanowieniu samorządu gospodarczego jako związku o charakterze publicznoprawnym, wyposażonego w określone kompetencje administracyjne, nastąpi jego rzeczywisty wpływ na kształtowanie polityki gospodarczej.

Harmonogram:

2009 r.:

- wejście w życie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- rozpoczęcie realizacji Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich,

2011 r.:

- przyjęcie ustawy o tworzeniu i funkcjonowaniu samorządu gospodarczego w Polsce.

Odpowiedzialni: MPiPS, MG

Działanie 5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych

Wyzwania:

Nowe narzędzia i technologie umożliwiają wzmocnienie wpływu i współdecydowanie obywateli o dotyczących ich sprawach, sprzyjają rozwojowi regionalnemu oraz wyzwalaniu lokalnych inicjatyw. Korzyści z możliwości zastosowania ICT powinny być udziałem wszystkich obywateli, dlatego szczególną uwagę należy przywiązywać do integracji środowisk zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w tym do umożliwienia nabycia podstawowych umiejętności cyfrowych.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez finansowanie dostępu do Internetu osobom o niskich dochodach,
- ułatwienie dostępu do Internetu (dostęp na etapie „ostatniej mili" - dostarczenie Internetu bezpośrednio do użytkownika) poprzez wsparcie mikro- małych i średnich przedsiębiorców zamierzających dostarczyć te usługę na obszarach, na których prowadzenie tej działalności na zasadach rynkowych jest nieopłacalne finansowo.

Instrumenty realizacji:

- realizacja *Planu Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010*,
- przyjęcie *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do roku 2013* oraz wynikających z niej instrumentów.

Spodziewane skutki:

Zmniejszony zostanie poziom wykluczenia informacyjnego, nastąpi zwiększenie dostępności obywateli do szerokopasmowego Internetu, a co za tym idzie poprawa umiejętności informatycznych obywateli.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie i rozpoczęcie realizacji *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do roku 2013*.

Odpowiedzialni: **MSWiA**

Działanie 6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia

6.1. Zmiany w systemie finansowania systemu ochrony zdrowia

Wyzwania:

Postępujące zmiany demograficzne wymagają stworzenia efektywnego systemu ochrony zdrowia. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest stworzenie przejrzystego systemu finansowania usług zdrowotnych oraz zapewnienie pacjentom dokładnej informacji na temat przysługujących im świadczeń.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- decentralizacja i demonopolizacja płatnika w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego,
- wprowadzenie dodatkowych dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych,
- wprowadzenie mechanizmu tworzenia gwarantowanych świadczeń zdrowotnych.

Instrumenty realizacji:

instytucjonalne/organizacyjne:

W ramach poddziałania zlikwidowany zostanie Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ), a zadania z zakresu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego powierzone zostaną kilku Publicznym Powszechnym Towarzystwom Ubezpieczeń Zdrowotnych (PTUZ) oraz (w dalszej perspektywie) również Prywatnym PTUZ. Jednocześnie stworzony zostanie mechanizm pozwalający na ujednolicenie zasad kontraktowania świadczeń przez poszczególne instytucje ubezpieczeniowe w zakresie niezbędnym do realizacji celów systemu. Samorządy wojewódzki i powiatowy będą miały wpływ na funkcjonowanie Towarzystw, jednocześnie funkcjonował będzie organ nadzoru nad systemem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto, w nowym systemie, każdy ubezpieczony będzie miał prawo wyboru płatnika.

Wprowadzona zostanie możliwość zawierania ubezpieczeń dobrowolnych – w postaci komplementarnych i suplementarnych ubezpieczeń zdrowotnych.

Stworzenie ram instytucjonalnych funkcjonowania efektywnej procedury tworzenia koszyków świadczeń gwarantowanych i nie gwarantowanych, w szczególności dotyczących zasad funkcjonowania Agencji Oceny Technologii Medycznych.

legislacyjne:

Reformy w ramach poddziałania wprowadzone zostaną w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę o państwowym nadzorze nad systemem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustawę o dobrowolnych dodatkowych ubezpieczeniach zdrowotnych,
- ustawę o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Spodziewane skutki:

Dzięki realizacji poddziałania osiągnięta zostanie poprawa efektywności zarządzania środkami publicznymi pochodzącymi ze składek na ubezpieczenie zdrowotne przy jednoczesnej poprawie dostępności do świadczeń. Przyjęte rozwiązania pozwolą na efektywny nadzór nad systemem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego w interesie ubezpieczonych, którzy będą mieli możliwość wyboru instytucji powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz fakultatywnego poszerzenia ochrony ubezpieczeniowej.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie projektów ww. aktów prawnych konstytuujących nowy system.

Odpowiedzialni: MZ

6.2. Zmiany w funkcjonowaniu zakładów opieki zdrowotnej

Wyzwania:

Obecnie zakłady opieki zdrowotnej w przeważającej części funkcjonują jako samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej. W niektórych przypadkach utrudnia to skuteczne funkcjonowanie oaz świadczenie usług na odpowiednim poziomie.

W celu usprawnienia zarządzania zakładami sektora ochrony zdrowia oraz sprawowania odpowiedniej kontroli nad jakością udzielanych usług medycznych konieczne jest stworzenie jednolitego i sprawnego Systemu Informacji w Ochronie Zdrowia.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- przekształcenie zakładów opieki zdrowotnej,
- wdrożenie Planu Informatyzacji Ochrony Zdrowia i rozwój e-zdrowia.

Instrumenty realizacji:

instytucjonalne/organizacyjne:

W ramach poddziałania powstanie elektroniczna platforma usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia umożliwiająca organom publicznym, w tym administracji państwowej i samorządowej, przedsiębiorcom (m.in. zakłady opieki zdrowotnej, apteki, praktyki lekarskiej) i obywatelom gromadzenie, analizę i udostępnianie zasobów cyfrowych o zdarzeniach medycznych.

legislacyjne:

- ustawa o Systemie Informacji w Ochronie Zdrowia.

Spodziewane skutki:

W wyniku realizacji poddziałania nastąpi poprawa zarządzania oraz kondycji finansowej przekształconych placówek, wzrost konkurencji na rynku usług medycznych, poprawa jakości i dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Wdrożone systemy informatyczne zapewnią poprawę obserwacji i rejestracji zdarzeń medycznych, co przyczyni się do lepszego prognozowania zapotrzebowania na usługi medyczne.

Harmonogram:

2009 r.:

- rozpoczęcie procesu przekształcania samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,

2008-2013 r.:

- budowa elektronicznej platformy usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia.

Odpowiedzialni: MZ

Priorytet Innowacyjna Gospodarka

Polska gospodarka w ostatnich latach rozwija się w szybkim tempie, aktualne pozostają jednak wyzwania w zakresie usprawniania otoczenia instytucjonalnego i legislacyjnego przedsiębiorstw, w szczególności MŚP.

Rozwój społeczny i gospodarczy jest ściśle uzależniony od stałego wprowadzania innowacji. Zaproponowane działania mają na celu zwiększenie innowacyjności gospodarki poprzez tworzenie zachęt do ponoszenia nakładów na B+R i innowacje oraz poprawę proporcji pomiędzy finansowaniem ze środków budżetu państwa a finansowaniem prywatnym. W celu zwiększenia konkurencyjności nauki niezbędne jest przeprowadzenie restrukturyzacji oraz konsolidacji jednostek organizacyjnych funkcjonujących w sektorze nauki w Polsce, co przyczyni się do znacznego zwiększenia efektywności i jakości działania tych jednostek.

Wzrost powiązań międzynarodowych polskiej gospodarki wymaga zapewnienia odpowiedniego systemu transportowego oraz komunikacyjnego. Ma to podstawowe znaczenie dla powodzenia realizowanych programów gospodarczo-społecznych oraz zapewnienia równomiernego rozwoju gospodarczego kraju.

W ciągu ostatnich kilkunastu lat osiągnięto znaczny postęp w ochronie środowiska naturalnego. Niemniej jednak koniecznym jest dalsze ograniczanie energo i materiałochłonności produkcji, wspieranie działalności proekologicznej i dostosowanie norm ochronnych do standardów UE. Konsekwentne realizowanie polityki proekologicznej oraz procesy restrukturyzacji i unowocześniania gospodarki, przyczyniają się do obniżania presji na środowisko.

Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji

Wyzwania:

Konkurencja globalna w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej wymaga usprawnienia otoczenia instytucjonalno-prawnego dla przedsiębiorców. Konieczne jest w związku z tym ograniczenie skali reglamentacji działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie liczby działalności reglamentowanych, złagodzenie sposobu reglamentacji lub uproszczenie sposobu uzyskiwania określonego rodzaju koncesji, licencji bądź zezwoleń.

MŚP jako główny instrument odpowiedzi na wyzwania stawiane przez globalną gospodarkę wymagają stworzenia odpowiednich ram wsparcia ze stron administracji publicznej. Kluczowe w tym procesie jest włączenie MŚP i ich przedstawicieli w dialog dotyczący tworzenia przyjaznego systemu instytucjonalnego i prawnego.

Prowadzenie efektywnej polityki w zakresie wspierania rozwoju nauki i transferu technologii i innowacji wymaga wdrożenia odpowiednich i skoordynowanych instrumentów wsparcia.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- identyfikacja, pomiar i redukcja obciążeń administracyjnych nakładanych przez prawo na przedsiębiorców,
- wzmocnienie i poszerzenie roli konsultacji w procesie tworzenia prawa, w tym poprzez zagwarantowanie udziału przedstawicieli przedsiębiorców,

- pełne wdrożenie do krajowego systemu tworzenia prawa zasady *Think Small First*,
- przyjęcie Strategii Rozwoju Przemysłu, przygotowanej w oparciu o analizy konkurencyjności sektorów przemysłowych, która integrować będzie działania w ramach obu obszarów polityki przemysłowej: horyzontalnej i sektorowej,
- foresight technologiczny, mający na celu określenie przyszłych kierunków rozwoju polskiego przemysłu,
- utworzenie Rady ds. Nauki i Innowacji przy Prezesie Rady Ministrów,
- promowanie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

Instrumenty realizacji:

- nowelizacja ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- ustawa o ograniczaniu barier administracyjnych w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Spodziewane skutki:

Dzięki realizacji działania stworzony zostanie system umożliwiający zmniejszenie obciążeń administracyjnych nakładanych przez regulacje na przedsiębiorców, także w zakresie nowych regulacji. Dzięki wdrożeniu zasady „*Think Small First*" będzie możliwe kompleksowe uregulowanie polityki legislacyjnej i strategii dedykowanych sektorowi małych i średnich przedsiębiorstw. Nastąpi ułatwienie dostępu do informacji nt. polityki i inicjatyw Rządu RP oraz UE, które w bezpośredni lub pośredni sposób wspierają sektor MŚP. Wzmocniona zostanie koordynacja polityki innowacyjnej na szczeblu centralnym oraz pomiędzy szczeblem centralnym i regionalnym, w tym poprzez wskazanie prawdopodobnych obszarów rozwoju technologii.

Harmonogram:

2008 r.:

- rozpoczęcie pomiaru bazowego obciążeń administracyjnych (III/IV kw.) w obszarach dotychczas nieobjętych pomiarem,
- utworzenie Rady ds. Nauki i Innowacji,
- przyjęcie ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw,

2009-2011 r.:

- przeprowadzenie projektu foresight technologiczny,

2010 r.:

- przyjęcie przez RM Strategii Rozwoju Przemysłu.

Odpowiedzialni: MG, MRR, MF, UZP, MNiSW, MŚ, MPiPS, GUS

Działanie 2. Poprawa konkurencyjności nauki poprzez reformę systemu finansowania i funkcjonowania jednostek naukowych

Wyzwania:

Potrzeby gospodarki opartej na wiedzy wymagają stworzenia efektywnej sieci połączeń pomiędzy instytucjami naukowymi i przedsiębiorstwami. Jednym z warunków niezbędnych

do zapewnienia właściwych ram dla rozwoju tej współpracy oraz opartych na niej firm innowacyjnych jest dostęp do odpowiedniej jakości infrastruktury informatycznej, kapitału ludzkiego oraz środków finansowych.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- opracowanie i wdrożenie Strategii Rozwoju Nauki w Polsce do 2015 roku,
- modernizacja sektora naukowo-badawczego poprzez reorganizację Polskiej Akademii Nauk oraz jednostek badawczo-rowojowych,
- opracowanie strategii budowy silnej krajowej infrastruktury badawczej (mapy drogowej polskiej infrastruktury badawczej),
- realizacja Narodowego Programu Foresight 2020.

Instrumenty realizacji:

Reformy w ramach działania wprowadzone zostaną w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę o Polskiej Akademii Nauk,
- ustawę o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju,
- ustawę o Narodowym Centrum Nauki,
- ustawę o instytutach badawczych,
- ustawę o zasadach finansowania nauki.

Spodziewane skutki:

Dzięki realizacji działania nastąpi ściślejsze powiązanie sektora badawczo-rozwojowego z gospodarką. Zapewniony zostanie transfer rodzimych nowoczesnych technologii do przemysłu. Zwiększy się efektywność podmiotów prowadzących działalność badawczo-rozwojową. Zmianie ulegnie struktura ich finansowania – zdecydowana większość środków przeznaczona będzie na realizację konkretnych projektów badawczych. Finansowanie badań naukowych będzie odbywało się poprzez granty przyznawane w trybie konkursowym. Nastąpi wzrost finansowania nauki oraz inwestycji w badania i rozwój. Zwiększy się udział polskich podmiotów i naukowców w międzynarodowych przedsięwzięciach badawczych, równocześnie nastąpi większe otwarcie na ekspertów i badaczy z zagranicy. Nastąpi rozwój infrastruktury badawczej, co umożliwi pełniejsze wykorzystanie krajowego potencjału naukowego.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie projektów: ustawy o Polskiej Akademii Nauk, ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ustawy o instytutach badawczych, ustawy o zasadach finansowania nauki, ustawy o Narodowym Centrum Nauki,
- ustanowienie programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Wsparcie międzynarodowej mobilności naukowców*,

2009 - 2010 r.:

- realizacja Narodowego Programu Foresight 2020.

Odpowiedzialni: MNiSW

Działanie 3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji

Wyzwania:

Polskie przedsiębiorstwa, aby skutecznie konkurować w ramach globalnej gospodarki muszą być przedsiębiorstwami innowacyjnymi. W celu wspierania tego procesu, administracja publiczna powinna stworzyć warunki i instrumenty ułatwiające wdrażanie nowych technologii oraz rozwój przedsiębiorstw na bazie innowacyjnych pomysłów.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- stworzenie i wdrożenie systemu implementacyjnego *Strategii Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013*,
- inwestycje w instrumenty kapitałowe, quasi-kapitałowe i dłużne funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, powstałe w celu inwestowania w MŚP, w tym w szczególności w MŚP znajdujące się na początkowych etapach rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw innowacyjnych oraz prowadzących działalność B+R,
- wsparcie projektów w zakresie kształtowania gotowości inwestycyjnej przedsiębiorców,
- przygotowanie i wdrożenie planu działań do dokumentu *Nowe podejście do zamówień publicznych*,
- wspieranie powstawania i rozwoju klastrów przemysłowych,
- opracowanie instrumentu wspierającego popytowe podejście do innowacji (*user driven innovation*),
- kształtowanie polskiej polityki wykorzystania przestrzeni kosmicznej,
- opracowanie instrumentu na rzecz zwiększenia zatrudniania pracowników badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach.

Powyższe zadania zostaną wsparte przez instrumenty podatkowe wdrażane w ramach tzw. zielonej reformy podatkowej.

Spodziewane skutki:

Zwiększenie liczby przedsiębiorstw ponoszących nakłady na działalność innowacyjną. Zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania MŚP znajdujących się we wczesnych fazach wzrostu, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych MŚP. Aktywizacja rynku inwestorów prywatnych poprzez tworzenie dogodnych warunków inicjowania współpracy inwestorów z przedsiębiorcami poszukującymi środków finansowych na realizację innowacyjnych przedsięwzięć. Poprawa konkurencyjności i podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki poprzez wsparcie przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych dokonujących nowych, o dużej wartości i generujących znaczną liczbę miejsc pracy inwestycji o wysokim potencjale innowacyjnym.

Zwiększenie udziału MŚP w systemie zamówień publicznych, wzrost popytu na innowacyjne produkty i usługi oraz wykorzystania przyjaznych środowisku produktów i usług nabywanych poprzez system zamówień publicznych. Szerszy udział Polski w korzyściach płynących z badań przestrzeni kosmicznej. Zwiększenie obecności polskich przedsiębiorców

na europejskim rynku kosmicznym. Zwiększenie poziomu zaawansowania naukowo-technicznego przedsiębiorstw oraz intensyfikacja powiązań kooperacyjnych w sektorze hi-tech.

Harmonogram:

2008 r.:

- opracowanie planu działań do dokumentu *Nowe podejście do zamówień publicznych*, wyłonienie instytucji odpowiedzialnych za realizację działań,
- włączenie polskich klastrów w funkcjonujące w ramach programu BSR Inno Net *Programy Pilotażowe dotyczące Systemów Innowacyjnych i Klastrów*, wdrożenie programu na rzecz umiędzynarodowienia działalności klastrów w ramach programu INNET,
- przygotowanie analizy konkurencyjności sektora technik satelitarnych w Polsce,

2009 r.:

- końcowy etap funkcjonowania *Programów Pilotażowych dotyczących Systemów Innowacyjnych i Klastrów* i przystąpienie do przygotowywanego międzynarodowego programu wspierania klastrów (full-scale programme),
- przyjęcie przez RM strategii rozwoju sektora kosmicznego w Polsce,
- przyjęcie i wdrożenie instrumentów legislacyjnych bądź organizacyjnych na rzecz wspierania popytowego podejścia do innowacji, innowacji w sektorze usług, zwiększania zatrudniania pracowników badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach.

Odpowiedzialni: MG, MRR, MPiPS, MŚ, UZP

Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej

Wyzwania:

Potrzeby rozwoju społeczno-gospodarczego, w szczególności w kontekście zachodzących procesów globalizacyjnych, wymagają od państwa zapewnienia przedsiębiorcom i obywatelom odpowiedniej jakości infrastruktury. Dotyczy to zarówno infrastruktury transportowej, jak i teleinformatycznej. Kluczowym wyzwaniem w związku z koniecznością efektywnego gospodarowania energią i jej nośnikami jest także rozwój infrastruktury przesyłowej, w tym połączeń transgranicznych.

Zadania:

Realizowane będą następujące zadania:

- realizacja Programu Budowy Dróg Krajowych i Autostrad na lata 2008-2012,
- realizacja Narodowego Programu Budowy Dróg Lokalnych na lata 2009-2011,
- realizacja Strategii dla transportu kolejowego do roku 2013, Narodowego Planu Wdrażania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym, Programu budowy i uruchomienia przewozów kolejami dużych prędkości w Polsce (Program KDP),
- realizacja Programu rozwoju sieci lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych,

- realizacja zadań związanych z rozwojem infrastruktury nawigacyjnej w ramach programów Unii Europejskiej (projekt jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej – SES oraz jego części technicznej – SESAR),
- utworzenie w ramach Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T) trzech autostrad morskich na Bałtyku oraz włączenie do tej sieci portu morskiego Police,
- wdrożenie Strategii rozwoju portów morskich do 2015 roku,
- przygotowanie Strategii modernizacji infrastruktury śródlądowych dróg wodnych w Polsce do roku 2020 oraz Krajowego programu wsparcia dla żeglugi śródlądowej,
- przygotowanie Strategii ITS (Inteligentne Systemy Transportowe) w Polsce,
- likwidacja prawnych barier w procesie inwestycyjnym w telekomunikacji,
- udostępnienie nowych częstotliwości poniżej 10GHz, w szczególności na rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, zwłaszcza na obszarach słabo zurbanizowanych,
- wsparcie budowy i modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej,
- budowa i modernizacja infrastruktury w zakresie gazu ziemnego.

Instrumenty realizacji:

Reformy w ramach działania wprowadzone zostaną w oparciu o następujące akty prawne:

- nowelizację ustawy - Prawo energetyczne,
- nowelizację ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych,
- nowelizację ustawy o drogach publicznych,
- nowelizację ustawy o transporcie kolejowym,
- nowelizację ustawy - Prawo lotnicze,
- nowelizację ustawy o żegludze śródlądowej,
- nowelizację ustawy o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego,
- nowelizację ustawy „Program dla Odry 2006”,
- nowelizację ustawy o działach administracji rządowej,
- nowelizację ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- nowelizację ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- nowelizację ustawy - Prawo budowlane,
- nowelizację ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne,
- nowelizację ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Spodziewane skutki:

Poprawa bezpieczeństwa energetycznego państwa poprzez m.in. tworzenie nowych zdolności przesyłowych, poprawę przepustowości systemu przesyłowego, rozbudowę podziemnych magazynów gazu oraz poprawę dostępności społeczności lokalnych do gazu ziemnego.

Zwiększenie spójności krajowego systemu transportowego z systemem europejskim. Poprawa stanu polskiej infrastruktury kolejowej, podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności kolei w przewozach o charakterze regionalnym i międzynarodowym, usprawnienie połączeń kolejowych między dużymi miastami w Polsce. Poprawa jakości i zwiększenie liczby przewozów towarowych i osobowych. Zwiększenie przepustowości polskich portów lotniczych oraz poziomu obsługi i bezpieczeństwa pasażerów. Zwiększenie pojemności polskiej przestrzeni powietrznej, wzrost wydajności i efektywności zapewniania służb w polskiej przestrzeni powietrznej oraz poprawa stanu bezpieczeństwa w ruchu lotniczym. Podniesienie znaczenia i konkurencyjności polskich portów morskich, wzrost ich rangi w międzynarodowej sieci transportowej. Zahamowanie degradacji śródlądowych dróg wodnych i tworzenie warunków dla przywracania żeglugi śródlądowej na niektórych odcinkach. Poprawa bezpieczeństwa ruchu oraz wykorzystania infrastruktury w systemie transportowym, wzrost efektywności transportu i ograniczenie jego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Uproszczenie budowlanego procesu inwestycyjnego. Skrócenie i uproszczenie procesów inwestycyjnych w infrastrukturę telekomunikacyjną. Wzrost fizycznej dostępności usług i wzrost penetracji dostępu szerokopasmowego.

Harmonogram:

2008 r.:

- wejście w życie nowelizacji ustawy o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych,
- przyjęcie nowelizacji ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw,
- przyjęcie przez Rząd Programu budowy i uruchomienia przewozów kolejami dużych prędkości w Polsce,
- przyjęcie przez Rząd dokumentu „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do roku 2030”,
- rozpoczęcie działań wdrażających nowelizację ustawy o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- przygotowanie Szczegółowego planu realizacji Strategii rozwoju portów morskich do 2015 roku,

2009 r.:

- wejście w życie nowelizacji ustawy – Prawo lotnicze,
- przygotowanie założeń strategii modernizacji śródlądowych dróg wodnych,

2008-2011 r.:

- realizacja projektów drogowych ujętych w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 oraz zaplanowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
- realizacja priorytetów Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku (2010-2030),
- realizacja Programu budowy i uruchomienia przewozów kolejami dużych prędkości w Polsce,
- realizacja projektów infrastrukturalnych wspieranych przy udziale środków finansowych funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności,

- realizacja inwestycji w zakresie połączeń lądowych portów morskich z ich zapleczem ładunkowym, inwestycji związanych z rozwojem funkcji dystrybucyjno-logistycznej portów, w tym obsługa jednostek intermodalnych oraz budowa centrów logistycznych,
- przyjęcie przez Rząd Strategii modernizacji dróg wodnych w Polsce do roku 2020,
- nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne,
- przygotowanie projektu nowelizacji ustaw: Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska, Prawo geodezyjne i kartograficzne, oraz ustaw: o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Odpowiedzialni: MG, MI, MSWiA, MRR, MŚ, MZ, URE, UKE, ULC, GDDKiA, UTK, Urzędy Morskie

Działanie 5. Zapewnienie warunków konkurencji w sektorach sieciowych

Wyzwania:

Nowoczesna gospodarka wymaga zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji w sektorach sieciowych. Kluczową rolę w tym procesie odgrywa urząd regulatora danego rynku. Podkreślić należy, że zapewnienie warunków konkurencji wymaga również zagwarantowania każdemu odbiorcy takiej pozycji na rynkach energii elektrycznej i paliw gazowych, która umożliwi mu faktyczne korzystanie z prawa zakupu tej energii lub paliw od wybranego sprzedawcy. Konieczne jest zatem usprawnienie funkcjonowania rozwiązań, które zagwarantują wszystkim odbiorcom, zwłaszcza odbiorcom w gospodarstwach domowych równe szanse dokonania swobodnego wyboru sprzedawcy i jednocześnie zapewnią wszystkim sprzedawcom szanse dotarcia ze swoją ofertą do wszystkich odbiorców.

Od dnia przystąpienia Polski do UE ma miejsce stopniowe ograniczanie monopolu Poczty Polskiej. Planowana jest pełna liberalizacja usług pocztowych i zgodnie z decyzją Rządu w dniu 25 sierpnia br. zgłoszono do KE zamiar skorzystania przez Polskę z derogacji w zakresie terminu otwarcia rynku, co oznacza, że nastąpi ono nie później niż z dniem 1 stycznia 2013 r.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- wzmocnienie roli regulatorów rynków sieciowych w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji na tych rynkach,
- wzmocnienie pozycji odbiorcy na rynku energii elektrycznej i ochrona odbiorcy najsłabszego,
- wsparcie budowy i modernizacji infrastruktury energetycznej oraz poprawa warunków funkcjonowania oraz utrzymania niezależności operatora systemu przesyłowego i operatorów systemów dystrybucyjnych,
- otwarcie rynku międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich,
- komercjalizacja państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska,
- podniesienie dostępności usług telekomunikacyjnych w aspekcie hurtowym.

Instrumenty realizacji:

- nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne,

- wdrożenie dyrektywy 2003/55/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego,
- nowelizacja ustawy o transporcie kolejowym,
- nowelizacja ustawy - Prawo telekomunikacyjne,
- nowelizacja ustawy – Prawo pocztowe,
- ustawa o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska.

Spodziewane skutki:

Wzmocnienie roli i niezależności regulatora w zakresie nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw energetycznych i zapobiegania ewentualnym możliwościom nadużywania przez te przedsiębiorstwa siły rynkowej. Usunięcie barier utrudniających i ograniczających możliwość rozwoju rynku energii oraz wprowadzenie rozwiązań systemowych w zakresie ochrony odbiorców, w tym szczegółowego programu dla odbiorców „wrażliwych". Powstanie konkurencji międzynarodowej na krajowym rynku kolejowym, a jednocześnie korzyści dla polskich przewoźników w związku z otwarciem nowego rynku przewozów. Wzmocnienie roli i niezależności Urzędu Transportu Kolejowego (UTK) jako regulatora rynku przewozów kolejowych. Liberalizacja rynku powszechnych usług pocztowych, a także dalszy rozwój konkurencji w obszarze usług świadczonych na zasadach rynkowych z zachowaniem dostępności powszechnych usług pocztowych. Zwiększenie konkurencyjności Poczty Polskiej poprzez komercjalizację. Wzmocnienie roli i niezależności regulatora w zakresie nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw pocztowych i telekomunikacyjnych. Powstanie korzystnych warunków dla wejścia na rynek nowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Umożliwienie operatorom alternatywnym zwiększenia ich udziału w rynku oraz spadek cen usług telekomunikacyjnych.

Harmonogram:

2008 r.:

- przedłożenie RM projektu nowelizacji ustawy o transporcie kolejowym,
- wejście w życie ustawy o komercjalizacja państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska,
- przedłożenie RM projektu nowelizacji ustawy - Prawo telekomunikacyjne,

2009 r.:

- zakończenie implementacji III Pakietu Kolejowego do polskiego systemu prawnego,
- sporządzenie aktu komercjalizacji p.p.u.p. Poczta Polska i przeprowadzenie całego procesu komercjalizacji tego przedsiębiorstwa,

2009-2010 r.:

- skierowanie do Sejmu projektu ustawy implementującej trzecią dyrektywę pocztową.

Odpowiedzialni: MG, MI ,URE, UKE

Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska

Wyzwania:

W obliczu zachodzących zmian klimatycznych konieczne jest prowadzenie polityki na rzecz ograniczania wpływu aktywności gospodarcze człowieka na stan środowiska naturalnego. W obliczu takiego wyzwania, zadaniem państwa jest promowanie i wspieranie działań na rzecz zmiany wzorców produkcji i konsumpcji na bardziej zrównoważone. Kluczowe pozostaje poszukiwanie, opracowywanie i skuteczne wdrażanie takich rozwiązań, które dają szansę na zaspokojenie zarówno dotychczasowych, ale także nowych potrzeb konsumpcyjnych metodami o znacznie mniejszym oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze, zarówno w układzie bezpośrednim (np. niskoemisyjne, efektywne energetycznie, materiałooszczędne procesy wytwarzania), jak i pośrednim (niskie koszty energetyczne eksploatacji, eliminacja substancji niebezpiecznych, łatwość odzysku i recyklingu itp.). Istotne jest także wspieranie technologii oraz inwestycji opartych na odnawialnych źródłach energii. Z punktu widzenia możliwości zastosowania takich rozwiązań niezbędne jest stworzenie mechanizmów wsparcia, także podatkowych, dla tego typu technologii.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- wprowadzanie rozwiązań mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki,
- tworzenie warunków do rozwoju i promocji czystych technologii węglowych,
- utrzymywanie zachęt dla przedsiębiorców do inwestowania w zwiększenie mocy zainstalowanej w jednostkach wytwórczych CHP,
- dalsze wspomaganie rozwoju wykorzystania OZE, w tym biopaliw,
- przygotowanie oraz wdrożenie tzw. zielonej reformy podatkowej, wspierającej wdrażanie innowacyjnych rozwiązań ekologicznych,
- wdrożenie Programu Wykonawczego do Krajowego Planu Działań na rzecz Technologii Środowiskowych (ETAP) na lata 2007-2009 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2010-2012,
- przygotowanie i wdrożenie programu na rzecz wzorców zrównoważonej produkcji i konsumpcji, zakładającego min. zreformowanie systemu opłat produktowych i depozytowych,
- promocja wykorzystania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach,
- promocja i rozwój zielonych zamówień publicznych,
- wspieranie działań w zakresie zapewnienia ludności odpowiedniej jakości wody, oczyszczania ścieków, gospodarki odpadami.

Instrumenty realizacji:

legislacyjne:

- nowelizacja ustawy Prawo energetyczne,
- ustawa o efektywności energetycznej,

- zmiana ustawy o handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych dla instalacji objętych wspólnotowym systemem handlu.

organizacyjne:

- wykorzystanie Wspólnotowego Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS), jako instrumentu minimalizowania oddziaływania sektora gospodarczego na środowisko.

Spodziewane skutki:

Zwiększenie inwestycji w OZE oraz CHP. Rozwój energetyki rozproszonej – jako ekologicznych i alternatywnych źródeł produkcji energii elektrycznej. Poszerzenie rynku eko-technologii. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Rozdzielenie współzależności wzrostu gospodarczego od wzrostu zużycia zasobów przyrodniczych i wpływu na środowisko *(ang. decoupling)*. Zwiększenie efektywności i konkurencyjności przedsiębiorstw. Poprawa produktywności i jakości produkcji oraz wzmocnienie zarządzania gospodarką, zgodnego z potrzebami środowiska przyrodniczego. Poprawa warunków życia obywateli.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie Programu na rzecz wzorców zrównoważonej produkcji i konsumpcji,
- zmiana ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- zmiana ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji,

2009 r.:

- nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne,
- ustawa o efektywności energetycznej,
- rozpoczęcie przygotowania systemu zmian podatkowych.

Odpowiedzialni: MG, MŚ, MF, UZP

Działanie 7. Zakończenie głównych procesów prywatyzacyjnych

Wyzwania:

W celu zapewnienia optymalnej struktury polskiej gospodarki, co poprawi jej zdolności adaptacyjne, w szczególności w obliczu procesów globalizacyjnych oraz realizacji polityk klimatycznych niezbędne jest zakończenie procesów prywatyzacyjnych. Skarb Państwa nadal jest właścicielem dużej części majątku podmiotów gospodarczych w takich sektorach, jak: elektroenergetyczny, naftowy i gazowy, stoczniowy, obronny, górnictwa węgla kamiennego, transportu, farmaceutyczny i poligraficzny.

Zadania:

W ramach działania realizowane będą następujące zadania:

- realizacja procesów prywatyzacyjnych w sektorach wykazujących udział państwa zgodnie z Planem prywatyzacji na lata 2008-2011 oraz corocznymi kierunkami prywatyzacji.

Instrumenty realizacji:

- nowelizacja ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji.

Spodziewane skutki:

Podniesienie efektywności gospodarowania i konkurencyjności podmiotów gospodarczych na rynku wewnętrznym UE, jak i na rynkach zewnętrznych. Zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego oraz poziomu życia polskiego społeczeństwa poprzez poprawę finansów publicznych, wzrost wydajności pracy, zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności, poprawę zdolności do inwestowania oraz pozytywne efekty na rynku pracy.

Harmonogram:

2008 – 2011 r.:

- prowadzenie procesów prywatyzacyjnych zgodnie z Planem prywatyzacji na lata 2008-2011 oraz corocznymi kierunkami prywatyzacji.

Odpowiedzialni: MSP

Priorytet Sprawne Instytucje

Dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, podniesienia konkurencyjności polskiej gospodarki oraz dla zapewnienia wyższych standardów życia obywateli kluczowa jest budowa sprawnych, przejrzystych i przyjaznych instytucji publicznych, posiadających zdolność do kształtowania skutecznej polityki i jej konsekwentnego wdrażania. Aby osiągnąć ten cel konieczna jest poprawa efektywności funkcjonowania i potencjału polskiej administracji publicznej poprzez wdrożenie nowoczesnych standardów realizacji powierzonych jej zadań, co przełoży się na wzrost wiarygodności tych instytucji.

Podniesienie jakości wykonywanych zadań publicznych oraz większa dostępność usług świadczonych przez administrację dla obywateli i przedsiębiorców możliwa jest poprzez wprowadzenie na szeroką skalę technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Niezbędnym narzędziem modernizacji państwa są zmiany dotyczące finansów publicznych mające na celu zwiększenie efektywności i racjonalizacji ich wydatkowania, a w perspektywie długookresowej generujące oszczędności. Działania zmierzające do zapewnienia stabilności makroekonomicznej, obejmujące ograniczenie długu publicznego w relacji do PKB, zrównoważenie budżetu oraz utrzymanie niskiej inflacji, warunkują wypełnienie przez Polskę nominalnych kryteriów konwergencji i przystąpienie do strefy euro, co będzie korzystne dla polskiej gospodarki i obywateli.

Ważnym elementem usprawnienia realizacji funkcji państwa jest dokończenie procesu decentralizacji poprzez powierzenie samorządom terytorialnym nowych zadań, kompetencji i instytucji, wsparte przez decentralizację środków publicznych na rzecz samorządów i wzmocnienie jego podstaw majątkowych. Pozwoli to na zwiększenie potencjału samorządów terytorialnych w zakresie kształtowania warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego społeczności lokalnych i regionalnych.

Ze względu na prognozowane spowolnienie tempa wzrostu w gospodarce światowej, co może oddziaływać negatywnie również na gospodarkę polską, konieczne jest wprowadzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gospodarki Polski, aktywnie wspierającego eksport oraz inwestycje zagraniczne.

Działania w zakresie zmian instytucjonalnych i poprawy efektywności funkcjonowania administracji przyczynią się do sprawnego przygotowania i przeprowadzenia polskiej Prezydencji w UE w drugiej połowie 2011 r. Umożliwią także skuteczną i kompleksową koordynację projektu EURO 2012, m.in. w zakresie realizacji projektów infrastrukturalnych i rozwoju kadr gospodarki turystycznej.

Działanie 1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań

Wyzwania:

Nowe zadania związane ze zmianami społeczno-gospodarczym wymagają usprawnienia funkcjonowania administracji publicznej. Powinno to nastąpić zarówno poprzez przygotowanie odpowiednich kadr, jak również wprowadzenie nowych, opartych na technologiach informatycznych sposobów działania. Właściwie wdrożone reformy w tym zakresie będą zapewniały powodzenie realizacji pozostałych dwóch priorytetów KPR.

Zadania:

W ramach działania będą realizowane następujące zadania:

- reforma systemu służby cywilnej oraz administracji samorządowej,
- wzmocnienie zasobów ludzkich i modernizacja zarządzania w administracji publicznej i sądownictwie powszechnym,
- wdrażanie informatycznych systemów wspomagania procesów decyzyjnych w administracji i świadczenia usług drogą elektroniczną w ramach realizacji Planu Informatyzacji Państwa,
- realizacja projektu elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) oraz udostępnienie usług administracji publicznej za pośrednictwem platformy ePUAP,
- zwiększenie stopnia wykorzystania technik elektronicznych w zamówieniach publicznych,
- usprawnienie sądownictwa powszechnego m.in. poprzez wprowadzenie e-sądu, uregulowanie dostępu do zawodów prawniczych, uporządkowanie i uproszczenie struktury sądownictwa powszechnego, zwiększenie sprawności postępowań przed sądami powszechnymi.

Instrumenty realizacji:

Reformy w ramach działania wprowadzone zostaną w oparciu o następujące akty prawne:

- nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych w celu rozszerzenie zastosowania nowych elektronicznych technik i metod udzielania zamówień publicznych,
- nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego m.in. w celu wprowadzenia e-sądu,
- przyjęcie ustawy o państwowych egzaminach prawniczych,
- nowelizacja ustawy o służbie zagranicznej,
- nowelizacja ustawy o służbie cywilnej oraz ustawa o pracownikach samorządowych.

Ponadto nastąpi dostosowanie polskich rozwiązań legislacyjnych do szybkiego rozwoju nowoczesnych technologii informacyjnych m.in. umożliwiających wdrożenie nowej formy dowodu osobistego i Systemu Informacyjnego pl.ID.

Spodziewane skutki:

Wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w administracji publicznej pozwoli zwiększyć efektywność prowadzonych przez nią działań (między innymi dzięki przyspieszeniu przepływu informacji między jej różnymi szczeblami), zdolność prognozowania i planowania, zwiększy dostępność usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorców, a także obniży koszty zadań realizowanych przez administrację publiczną. Łatwiejszy dostęp do informacji publicznej przyczyni się do zmniejszenia barier administracyjnych w prowadzeniu działalności gospodarczej. Nastąpi przyspieszenie i zmniejszenie kosztów postępowań w sprawach sądowych, w szczególności gospodarczych oraz poprawa prawnej pewności obrotu gospodarczego. Potencjał administracyjny zostanie wzmocniony poprzez podniesienie umiejętności i kwalifikacji kadry urzędniczej oraz stworzenie spójnego systemu zarządzania zasobami ludzkimi w administracji rządowej jak i samorządowej, a także modernizację służby dyplomatycznej.

Harmonogram:

2008 r.:

- nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych,
- przygotowanie projektu nowelizacji ustawy Kodeks postępowania cywilnego,

2009 r.:

- wdrożenie dziedzinowej platformy elektronicznej MS,
- zakończenie informatyzacji sądownictwa gospodarczego,
- wejście w życie nowej ustawy o państwowych egzaminach prawniczych,
- wejście w życie nowelizacji ustawy o służbie zagranicznej,
- wejście w życie nowelizacji ustawy o służbie cywilnej,
- wejście w życie ustawy o pracownikach samorządowych,

2011 r.:

- uruchomienie pełnego dostępu on-line do ksiąg wieczystych.

Odpowiedzialni: MSWiA, MS, MF, UZP, KPRM, MRR, GUS, MSZ

Działanie 2. Zwiększenie efektywności funkcjonowania sektora finansów publicznych i poprawa zarządzania publicznymi środkami finansowymi

Wyzwania:

Właściwa, tj. odpowiadająca na potrzeby obywatela realizacja zadań publicznych wymaga efektywnego gospodarowania środkami finansów publicznych. Wymaga to stworzenia z jednej strony sprawnego systemu instytucjonalnego sektora finansów publicznych, z drugiej określenia długofalowych perspektyw zaangażowania środków publicznych.

Obecny stan finansów publicznych nie wydaje się być już czynnikiem zagrażającym, w średniej perspektywie, stabilności rozwoju gospodarczego. W horyzoncie średnioterminowym tempo wzrostu gospodarki pozostanie stabilne.

W świetle deklaracji rządu o pełnym uczestnictwie Polski w Unii Gospodarczo-Walutowej w najbliższym możliwym terminie i zobowiązania do wypełnienia kryteriów umożliwiających przyjęcie euro w 2011 r., konieczne jest zapewnienie stabilności makroekonomicznej obejmujące ograniczenie długu publicznego w relacji do PKB i zrównoważenie budżetu, jak również utrzymanie niskiej inflacji.

Zadania:

W ramach działania będą realizowane następujące zadania:

- reorganizacja sektora finansów publicznych,
- wprowadzenie wieloletniego planowania finansowego w sferze budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- wdrożenie systemu budżetowania zadaniowego, w tym 3-letniego planowania zadaniowego,
- wzmocnienie efektywności służb audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych.

Instrumenty realizacji:

Reformy w ramach działania wprowadzone zostaną w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa o finansach publicznych oraz ustawa Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych,
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej.

Przygotowane zostaną również założenia do projektów aktów prawnych regulujących funkcjonowanie budżetu zadaniowego, w tym wieloletniego planowania zadaniowego, a także dostosowane zostaną przepisy wykonawcze w zakresie audytu wewnętrznego.

Spodziewane skutki:

Wprowadzony zostanie mechanizm nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi, który umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, zwiększenie przejrzystości i przewidywalności polityki fiskalnej, zwiększenie roli planowania strategicznego w finansach publicznych. Zastosowane instrumenty usprawnią finansowanie programów wieloletnich, a także pozwolą dopasować planowanie finansowe państwa do planowania na szczeblu unijnymi oraz ułatwią absorpcję funduszy UE. Wprowadzona poprzez nową ustawę reforma finansów publicznych przyniesie oszczędności w wydatkach państwowych oraz przyczyni się do spełnienia zobowiązań dotyczących sektora finansów publicznych zawartych w Programie Konwergencji. W rezultacie zmiany te umożliwią wypełnienie kryteriów konwergencji i przystąpienie Polski do strefy euro. W długiej perspektywie przyjęcie wspólnej europejskiej waluty będzie istotnym czynnikiem wspierającym kondycję finansów publicznych, zmniejszającym prawdopodobieństwo wystąpienia w Polsce kryzysu walutowego i finansowego oraz elementem zwiększającym wiarygodność polskiej gospodarki.

Harmonogram:

2008 r.:

- przygotowanie projektu ustawy o finansach publicznych oraz projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych,

2009 r.:

- likwidacja lub przekształcenie wybranych form prawno-organizacyjnych sektora finansów publicznych, których zasadność i sprawność funkcjonowania jest kwestionowana,

2011 r.:

- wdrożenie 3-letniego planowania budżetowego w układzie zadaniowym u dysponentów części budżetowych.

Odpowiedzialni: MF

Działanie 3. Decentralizacja finansów publicznych na rzecz samorządów, przekazanie samorządowi nowych zadań i kompetencji oraz wyznaczenie wyraźnej linii demarkacyjnej pomiędzy kompetencjami administracji rządowej i samorządowej

Wyzwania:

Właściwa realizacja konstytucyjnej zasady pomocniczości państwa wymaga decentralizacji zadań oraz środków publicznych na szczebel najbliższy obywatelowi. Dla osiągnięcia powodzenia tego procesu należy uporządkować obowiązujące przepisy prawne w celu zapewnienia wyraźnego podziału odpowiedzialności i kompetencji między administracją rządową a samorządem terytorialnym. Realizacja zdecentralizowanych zadań powinna następować w oparciu o odpowiednie podstawy finansowe i majątkowe. W ramach decentralizacji procesów rozwojowych i idącą za tym decentralizacją finansów publicznych należy również zwiększyć rolę samorządów terytorialnych w inwestycjach na rzecz infrastruktury technicznej i społecznej oraz ich wpływ na gospodarczy rozwój regionów i wykorzystanie potencjału lokalnego.

Zadania:

W ramach działania będą realizowane następujące zadania:

- stworzenie katalogu zadań, kompetencji, odpowiedzialności i instytucji samorządu terytorialnego,
- zapewnienie solidnych podstaw finansowych i majątkowych samorządu terytorialnego.

Instrumenty realizacji:

Reformy w ramach działania wprowadzone zostaną w oparciu o ponad 200 projektów nowelizacji ustaw bądź projektów nowych ustaw, obejmujących bardzo szeroki zakres zagadnień prawa administracyjnego. Przygotowane zostaną m.in. projekty ustaw:

- ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie,
- ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,
- ustawa o funduszu sołeckim,
- ustawa o polityce miejskiej i współpracy jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Spodziewane skutki:

Decentralizacja zadań, kompetencji i środków budżetowych zaakceptowana przez społeczności oraz władze lokalne i regionalne wytworzy impuls do wzrostu aktywności obywatelskiej i wykorzystania ogromnego potencjału rozwojowego jaki tkwi w samorządzie terytorialnym. Przyczyni się to do poprawy warunków życia ludzi oraz stworzy korzystniejsze ramy dla rozwoju gospodarczego i zwiększenia konkurencyjności, także w skali ogólnonarodowej i europejskiej.

Harmonogram:

Ze względu na tak szeroki zakres prac horyzont czasowy wprowadzania zmian obejmuje całą kadencję obecnego Parlamentu.

2008 r.:

Opracowanie i przedłożenie pod obrady RM projektów ustaw:

- ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie,
- ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,
- ustawa o funduszu sołeckim,
- ustawa o polityce miejskiej i współpracy jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Odpowiedzialni: MSWiA, MF

Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej

Wyzwania:

W dobie globalizacji kluczowe dla rozwoju gospodarczego państwa jest zapewnienie warunków do internacjonalizacji przedsiębiorstw. Odbywać się to powinno poprzez wspieranie działalności eksportowej, współpracy z partnerami zagranicznymi, jak również polskich inwestycji zagranicznych.

Istotnym elementem usprawnienia promocji Polski jest również stworzenie spójnego systemu promocji kultury i turystyki polskiej za granicą oraz wzmocnienie związków pomiędzy kulturą a gospodarką, co wpłynie na wzrost atrakcyjności kraju dla inwestorów i turystów zagranicznych.

Zadania:

W ramach działania będą realizowane następujące zadania:

- przyjęcie Strategii promocji gospodarki polskiej,
- przyjęcie Strategii Promocji Polski do 2015 roku,
- przyjęcie ustawy o promocji gospodarki polskiej,
- budowa systemu wspierania eksportu i inwestycji na bazie istniejących struktur centralnych i samorządowych,
- przekształcenie Instytutu Adama Mickiewicza w nowoczesny instrument koordynujący promocję Polski poprzez kulturę oraz zaplecze programowe dyplomacji publicznej i kulturalnej.

Instrumenty realizacji:

- przyjęcie ustawy o systemie promocji gospodarczej.

Spodziewane skutki:

Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej przyczyni się do wzrostu poziomu eksportu, zwiększenia napływu BIZ oraz wzrostu polskich inwestycji za granicą, co będzie miało przełożenie na wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki. Dzięki stworzeniu nowoczesnego instrumentarium promocji Polski za granicą poprzez kulturę nastąpi poprawa

wizerunku Polski oraz rozpoznawalność polskiej kultury i polskich produktów na rynku międzynarodowym.

Harmonogram:

2008 r.:

- przyjęcie Strategii promocji gospodarki polskiej,
- przyjęcie Strategii Promocji Polski do 2015 roku,
- przyjęcie założeń do ustawy o promocji gospodarki polskiej,

2010 r.:

- zakończenie procesu przekształceń instytucjonalnych Instytutu Adama Mickiewicza**.**

Odpowiedzialni: MG, MKiDN, MSZ, MSiT, MRiRW

Załącznik 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2007-2011[6]

Wyszczególnienie:		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
	jednostka miary		**PW**	**Prognoza**	**Prognoza**	**Prognoza**
1. Realny PKB	%	106,6	105,5	104,8	104,9	105,0
2. Nominalny PKB	mld zł	1 167,8	1 280,4	1 381,4	1 486,0	1 599,6
Składowe realnego PKB						
3. Spożycie indywidualne	%	105,0	105,6	105,1	104,2	104,0
4. Spożycie zbiorowe	%	105,8	102,5	102,5	102,0	102,0
5. Nakłady brutto na środki trwałe	%	117,6	114,5	110,0	111,4	110,2
6. Eksport dóbr i usług	%	108,4	109,2	106,0	106,1	106,2
7. Import dóbr i usług	%	112,2	112,1	107,3	107,3	106,2
Ceny						
8. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	%	102,5	104,4	102,9	102,5	102,5
9. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	%	102,3	102,8	102,6	102,3	102,3
10. Deflator PKB	%	103,3	103,9	103,0	102,5	102,5
Wynagrodzenia (przeciętne brutto)						
11. W gospodarce narodowej	zł	2 691	2 995	3 193	3 368	3 552
12. W sektorze przedsiębiorstw	zł	2 888	3 228	3 453	3 663	3 882
Rynek pracy						
13. Przeciętne zatrud-nienie w gospodarce narodowej	tys. osób	9 273	9 596	9 785	9 922	10 063
14. Liczba zarejestro-wanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	1 747	1 377	1 285	1 209	1 099
15. Stopa bezrobocia (koniec okresu)	%	11,4	9,1	8,5	8,0	7,3
16. Stopy procentowe operacji otwartego ryn-ku (średnio w okresie)	%	4,4	5,8	6,2	5,6	5,3
17. Saldo obrotów bieżących bilansu płatniczego do PKB (na bazie transakcji)	%	-3,8	-5,2	-5,8	-6,0	-6,2

[6] Według *Projektu ustawy budżetowej na 2009 rok*.

Załącznik 2. Wskaźniki realizacji priorytetów i działań KPR

Wskaźniki makroeconomiczne

[a] prognoza

Wyszczególnienie:	2004	2005	2006	2007	2008 [a]	2009 [a]	2010 [a]	2011 [a]
• Tempo wzrostu PKB	5,3%	3,6%	6,2%	6,6%	5,5%*	4,8%*	4,9%*	5,0%*
• PKB na 1 mieszkańca (UE-27=100, wg standardu siły nabywczej - SSN)	50,8%	51,2%	52,3%	53,8%	54,9%			
• kryteria konwergencji:								
relacja deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB (%)	5,7***	4,3***	3,8**	2,0**	2,5**	2,0**	1,5**	
- relacja zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB (%)	45,7***	47,1***	47,6**	45,2**	44,2**	43,3**	42,3**	
- inflacja średnioroczna (*)	3,5%	2,1%	1,0%	2,5%	4,4%*	2,9%*	2,5%*	2,5%*
- długoterminowe stopy procentowe (średniorocznie) (**)	6,9%	5,2%	5,3%	5,5%	5,9%	5,9%	5,9%	

** Projekt ustawy budżetowej na 2009 r*
*** Program Konwergencji. Aktualizacja 2007*
**** Notyfikacja fiskalna kwiecień 2007*

Źródło: GUS, Eurostat

Wskaźniki dla obszaru: aktywne społeczeństwo
[a] prognoza

Wyszczególnienie:	2004	2005	2006	2007	2008 [a]	2009 [a]	2010 [a]	2011 [a]
• stopa bezrobocia ogółem średnia roczna (wg BAEL)	19,0%	17,8%	13,9%	9,6%	7,2%*	5,8%*	4,5%*	
• stopa bezrobocia wg grup wieku:								
– młodzież (15-24 lata)	40,1%	36,9%	29,8%	21,7%				
– osoby starsze (45 lat i więcej)	14,1%	13,7%	10,6%	7,7%				
• stopa bezrobocia wśród kobiet	20,0%	19,2%	14,9%	10,4%				
• długotrwałe bezrobocie (udział bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w populacji bezrobotnych ogółem w %)	47,9%	52,2%	50,4%	45,8%				
• stopa bezrobocia długookresowego (12 miesięcy i więcej)	10,3%	10,3%	7,8%	4,9%				
• zróżnicowanie regionalne wskaźnika zatrudnienia	6,4pp	5,6pp	5,1pp					
• wskaźnik zatrudnienia (15-64)	51,4%	52,8%	54,5%	57,0%				
• wskaźnik zatrudnienia kobiet (15-64)	46,1%	46,8%	48,2%	50,6%				
• wskaźnik zatrudnienia (55-64)	26,1%	27,2%	28,1%	29,7%				

Wyszczególnienie:	2004	2005	2006	2007	2008 a	2009 a	2010 a	2011 a
• odsetek ludności zagrożonej ubóstwem po transferach socjalnych – odsetek osób o dochodzie do dyspozycji niższym niż próg zagrożenia ubóstwem, wynoszący 60% krajowej mediany dochodu do dyspozycji		21,0%	19,0%					
• wskaźnik osiągnięć edukacyjnych ludzi młodych (udział osób z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym lub średnim w grupie ludności w wieku 20-24 lata) (ISCED 3)	89,5%	90,0%	91,7%	91,6%				
• odsetek osób w wieku 25-64 lata uczących się lub dokształcających (BAEL, przeciętna roczna)	5,5%	5,0%	4,7%	5,1%				

** Program Konwergencji. Aktualizacja 2007.*

Źródło: GUS (BAEL, przeciętne roczne), Eurostat.

Wskaźniki dla obszaru: innowacyjna gospodarka
[a] prognoza

Wyszczególnienie:	2004	2005	2006	2007	2008 [a]	2009 [a]	2010 [a]	2011 [a]
• wskaźnik wydajności pracy: PKB wg standardu siły nabywczej (SSN) na 1 zatrudnionego (UE-27=100)	65.0%	65.3%	66,2%	66,0%	66,0%			
• nakłady brutto na środki trwałe w sektorze prywatnym w relacji do PKB	14,7%	14,8%	15,8%	17,6%				
• udział nakładów na B+R w relacji do PKB (GERD/PKB)	0,56%	0,57%	0,56%					
• udział nakładów przedsiębiorstw na B+R w relacji do PKB (BERD/PKB)	0,17%	0,19%	0,19%					
• liczba wynalazków zgłoszonych do EPO (*) i USPTO(**) przez polskich rezydentów	194	213	225	179	220	238	257	278
• wskaźnik emisji gazów cieplarnianych (1988=100)	68,2%	68,6%	77,1%					
• udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w krajowym zużyciu energii elektrycznej brutto (***)	2,1%	2,9%	2,9%	3,9%	5,0%			
• energochłonność gospodarki (kgoe/1000 euro w cenach stałych 1995 roku)	594,33	582,53	573,97					
• wolumen transportu towarowego w relacji do PKB (tono km na euro)	88,4	89,0	94,2					

** EPO – Europejski Urząd Patentowy (European Patent Office)*
*** USPTO – Amerykański Urząd Patentowy (United State Patent and Trademark Office)*
**** Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z 20 kwietnia 2006 r. w sprawie ogłoszenia raportu zawierającego analizę realizacji celów ilościowych i osiągniętych wyników w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii.*

Źródło: GUS, Eurostat.

Wskaźniki dla obszaru: sprawne instytucje
[a] prognoza

Wyszczególnienie:	2004	2005	2006	2007	2008 [a]	2009 [a]	2010 [a]	2011 [a]
• długość procesu rejestracji działalności gospodarczej przez:								
– osoby fizyczne (dni)	31	31	31	14	3			
– osoby prawne (dni)	31	31	31	14				
• przeciętny okres od chwili:								
– wniesienia pozwu do momentu wyegzekwowania zasądzonych należności (dni) (*)	1000	980	980	830				
– wniesienia pozwu do momentu wydania prawomocnego orzeczenia		12,1 m-cy	10,7 m-cy					
– wszczęcia egzekucji do momentu wyegzekwowania zasądzonych należności								
• struktura finansowania nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (**)								
– środki własne inwestora	76,8%	77,4%	74,7%					
– środki budżetowe	2,4%	2,84%	3,1%					
– kredyt bankowy krajowy	9,0%	7,8%	11,45 %					
– środki z zagranicy	5,5%	5,0%	4,4%					

** Raporty Banku Światowego, Doing Business 2005, 2006, 2007, 2008*
*** Finansowanie nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (podmioty o liczbie pracujących pow. 49 osób)*

Źródło: GUS, Eurostat

Załącznik 3. Tabela zbieżności priorytetów i działań KPR 2008-2011, priorytetów Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, rekomendacji dla Polski z marca 2008 r., Zintegrowanych Wytycznych na rzecz Zatrudnienia i Wzrostu, obszarów priorytetowych wskazanych przez Radę Europejską w marcu 2006 r. oraz priorytetów Wspólnotowego Programu Lizbońskiego.

Działania KPR 2008-2011	Strategia Rozwoju Kraju - Priorytety	Rekomendacje i obszary monitorowane dla Polski przyjęte przez Radę Europejską w marcu 2008 r.	Zintegrowane Wytyczne	Obszary priorytetowe	Wspólnotowy program lizboński
Priorytet I) aktywne społeczeństwo					
1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy.	Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich. Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.	Rekomendacja 4. Podniesienie poziomu i skuteczności aktywnej polityki zatrudnienia przez opracowanie kompleksowej strategii zgodnej ze zintegrowanym podejściem opartym na modelu *flexicurity*, czyli równowadze między elastycznością i pewnością zatrudnienia, szczególnie w zakresie zatrudnienia osób starszych oraz pochodzących z grup społecznych zagrożonych ubóstwem, przeprowadzenie przeglądu systemu zabezpieczenia socjalnego, aby zwiększyć ilość bodźców do podejmowania pracy, wdrożenie strategii uczenia	5. Promowanie większej spójności między polityką makroekonomiczną, polityką strukturalną i polityką zatrudnienia. 18. Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka. 23. Rozszerzenie i podnoszenie poziomu inwestycji w kapitał ludzki. 24. Dostosowanie systemów kształcenia do nowych wymogów dotyczących kompetencji.	1. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacji rynku pracy.	Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności.

		się przez całe życie, ulepszenie systemu edukacji i szkoleń z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy. Obszar monitorowania 5. Rozbudowa świadczeń z zakresu opieki nad dziećmi w celu łączenia życia zawodowego i pracy.			
2. Modernizacja systemu zabezpieczenia społecznego: realizacja założeń reformy ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenie działań zmierzających do późniejszej dezaktywizacji pracowników.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Priorytet 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	Rekomendacja 1. Zwiększenie konsolidacji finansów publicznych i uzupełnienie zasady utrzymywania nominalnej kotwicy budżetowej (pułapu deficytu) o dodatkowe mechanizmy zwiększające kontrolę wydatków. Rekomendacja 4. Podniesienie poziomu i skuteczności aktywnej polityki zatrudnienia przez opracowanie kompleksowej strategii zgodnej ze zintegrowanym podejściem opartym na modelu *flexicurity*, czyli równowadze między elastycznością i pewnością zatrudnienia, szczególnie w zakresie zatrudnienia osób starszych oraz pochodzących z grup społecznych zagrożonych ubóstwem,	2. Zabezpieczenie równowagi gospodarczej i fiskalnej jako podstawa wzrostu zatrudnienia. 17. Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiąganie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej. 18. Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka. 22. Kształtowanie sprzyjających zatrudnieniu kosztów pracy oraz mechanizmów ustalania płac.	1. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacja rynku pracy.	Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności.

		przeprowadzenie przeglądu systemu zabezpieczenia socjalnego, aby zwiększyć ilość bodźców do podejmowania pracy, wdrożenie strategii uczenia się przez całe życie, ulepszenie systemu edukacji i szkoleń z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.			
3. Aktywne polityki rynku pracy: a)doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy, b)wprowadzenie systemu zachęt wspomagających aktywność zawodową osób z grup zagrożonych bezrobociem i wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności wydłużanie okresu aktywności zawodowej pracowników oraz powrót na rynek pracy osób po 50-tym roku życia, c)realizacja polityki w zakresie migracji zarobkowych przy uwzględnieniu potrzeb rynku pracy (w szczególności w celu zwiększenia napływu	Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Priorytet 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	Rekomendacja 4. Podniesienie poziomu i skuteczności aktywnej polityki zatrudnienia przez opracowanie kompleksowej strategii zgodnej ze zintegrowanym podejściem opartym na modelu *flexicurity*, czyli równowadze między elastycznością i pewnością zatrudnienia, szczególnie w zakresie zatrudnienia osób starszych oraz pochodzących z grup społecznych zagrożonych ubóstwem, przeprowadzenie przeglądu systemu zabezpieczenia socjalnego, aby zwiększyć ilość bodźców do podejmowania pracy, wdrożenie strategii uczenia się przez całe życie, ulepszenie systemu edukacji i szkoleń z uwzględnieniem potrzeb	2. Zabezpieczenie równowagi gospodarczej i fiskalnej jako podstawa wzrostu zatrudnienia. 15. Promowanie kultury przedsiębiorczości i stworzenie otoczenia sprzyjającego rozwoju MŚP. 17. Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiąganie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej. 18. Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka. 19. Tworzenie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz	1. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacji rynku pracy.	Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności. Cel 2. Wspólna polityka imigracyjna.

pracowników wysoko-wykwalifikowanych).		rynku pracy.	czynienie pracy opłacalną dla osób poszukujących, w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych. 20. Lepsze dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy. 21. Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukowanie segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych. 22. Kształtowanie sprzyjających zatrudnieniu kosztów pracy oraz mechanizmów ustalania płac. 23. Rozszerzenie i podnoszenie poziomu inwestycji w kapitał ludzki.		
4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększenie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie	Rekomendacja 4. Podniesienie poziomu i skuteczności aktywnej polityki zatrudnienia przez opracowanie kompleksowej strategii zgodnej ze zintegrowanym podejściem opartym na modelu *flexicurity*, czyli równowadze między	4. Zagwarantowanie, aby zmiany płac przyczyniały przyczyniały się do stabilności makroekonomicznej i wzrostu gospodarczego. 15. Promowanie kultury przedsiębiorczości i stworzenie otoczenia	1. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacji rynku pracy.	Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności.

	jego jakości. Priorytet 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	elastycznością i pewnością zatrudnienia, szczególnie w zakresie zatrudnienia osób starszych oraz pochodzących z grup społecznych zagrożonych ubóstwem, przeprowadzenie przeglądu systemu zabezpieczenia socjalnego, aby zwiększyć ilość bodźców do podejmowania pracy, wdrożenie strategii uczenia się przez całe życie, ulepszenie systemu edukacji i szkoleń z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.	sprzyjającego rozwoju MŚP. 22. Kształtowanie sprzyjających zatrudnieniu kosztów pracy oraz mechanizmów ustalania płac.		
5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.		9. Wspieranie upowszechnienia i efektywnego wykorzystania ICT dla tworzenia społeczeństwa informacyjnego. 24. Dostosowanie systemów kształcenia do nowych wymogów dotyczących kompetencji.	3. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacji rynku pracy.	Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności. Cel 7. Poprawa ramowych warunków dla innowacji.
6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia: a) zmiany w systemie finansowania służby	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.	Rekomendacja 1. Zwiększenie konsolidacji finansów publicznych i uzupełnienie zasady utrzymywania nominalnej	2. Zabezpieczenie równowagi gospodarczej i fiskalnej jako podstawa wzrostu zatrudnienia.		Cel 1. Odnowiona agenda społeczna i problem niedoboru umiejętności.

zdrowia b) zmiany w funkcjonowaniu zakładów opieki zdrowotnej.	Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 3. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	kotwicy budżetowej (pułapu deficytu) o dodatkowe mechanizmy zwiększające kontrolę wydatków.			
Priorytet II) innowacyjna gospodarka					
1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.	Obszar monitorowania 2. Przyspieszenie procesu rejestracji działalności gospodarczej. Obszar monitorowania 4. Poprawa transpozycji dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego do prawa krajowego.	12. Poszerzenie i pogłębienie rynku wewnętrznego. 13. Zagwarantowanie istnienia otwartych i konkurencyjnych rynków w Europie i poza nią oraz spożytkowanie korzyści wynikających z globalizacji. 14. Stworzenie bardziej konkurencyjnego otoczenia dla działalności gospodarczej i wsparcia prywatnej inicjatywy poprzez lepsze uregulowania prawne. 15. Promowanie kultury przedsiębiorczości i stworzenie otoczenia sprzyjającego rozwoju MŚP.	2. Uwolnienie potencjału gospodarczego, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).	Cel 3. Opracowanie karty małych przedsiębiorstw (Small Business Act). Cel 4. Zmniejszenie obciążeń administracyjnych UE o 25% do 2012 r. Cel 5. Wzmocnienie wspólnego rynku, zwiększenie konkurencji w sektorze usług oraz integracja europejskiego rynku usług finansowych. Cel 7. Poprawa ramowych warunków dla innowacji. Cel 10. Negocjacje dwustronne z najważniejszymi partnerami, aby stworzyć nowe możliwości dla międzynarodowego handlu i inwestycji oraz wspólne otoczenie prawne, złożone z przepisów i norm.

2. Poprawa konkurencyjności nauki poprzez reformę systemu finansowania i funkcjonowania jednostek naukowych.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.	Rekomendacja 3. Kontynuacja reformy publicznego sektora badawczego z naciskiem na promowanie badań i rozwoju i innowacji oraz poprawa warunków ramowych dla badań i rozwoju w sektorze prywatnym.	3. Promowanie efektywnej alokacji zasobów zorientowanej na wzrost gospodarczy i zatrudnienie. 5. Promowanie większej spójności między polityką makroekonomiczną, polityką strukturalną i polityką zatrudnienia. 7. Zwiększanie i poprawa inwestycji w dziedzinie B+R, w szczególności przez sektor prywatny.	1. Inwestowanie w kapitał ludzki i modernizacji rynku pracy. 3. Inwestycje w wiedzę i innowacje.	Cel 6. Stworzenie „piątej swobody" (swoboda przepływu wiedzy) i Europejskiej Przestrzeni Badawczej.
3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.	Rekomendacja 3. Kontynuacja reformy publicznego sektora badawczego z naciskiem na promowanie badań i rozwoju i innowacji oraz poprawa warunków ramowych dla badań i rozwoju w sektorze prywatnym.	7. Zwiększanie i poprawa inwestycji w dziedzinie B+R, w szczególności przez sektor prywatny. 8. Wspieranie wszelkich form innowacji.	2. Uwolnienie potencjału gospodarczego, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). 3. Inwestycje w wiedzę i innowacje.	Cel 6. Stworzenie „piątej swobody" (swoboda przepływu wiedzy) i Europejskiej Przestrzeni Badawczej. Cel 7. Poprawa ramowych warunków dla innowacji
4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich. Priorytet 6. Rozwój	Obszar monitorowania 1. Modernizacja infrastruktury transportowej.	8. Wspieranie wszelkich form innowacji. 9. Wspieranie upowszechnienia i efektywnego wykorzystania ICT dla tworzenia społeczeństwa informacyjnego. 16. Rozbudowa, ulepszenie i powiązanie infrastruktury	4. Bezpieczeństwo energetyczne i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.	Cel 5. Wzmocnienie wspólnego rynku, zwiększenie konkurencji w sektorze usług oraz integracja europejskiego rynku usług finansowych. Cel 8. Dokończenie tworzenia wspólnego rynku energii i przyjęcie pakietu środków dotyczących zmian

	regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.		w Europie oraz dokończenie realizacji priorytetowych projektów transgranicznych.		klimatycznych.
5. Zapewnienie warunków konkurencji w sektorach sieciowych.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.	Rekomendacja 2. Poprawa warunków ramowych dla rozwoju konkurencji w sektorach sieciowych, w tym na rynkach energii, między innymi przez przegląd funkcjonowania urzędów regulacyjnych.	10. Wzmocnienie konkurencyjnej przewagi swojej bazy przemysłowej. 12. Rozszerzania i pogłębianie rynku wewnętrznego.	4. Bezpieczeństwo energetyczne i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.	Cel 5. Wzmocnienie wspólnego rynku, zwiększenie konkurencji w sektorze usług oraz integracja europejskiego rynku usług finansowych.
6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich. Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.		11. Wspieranie zrównoważonego wykorzystania zasobów i wzmocnienia synergii pomiędzy ochroną środowiska a wzrostem.	3. Inwestycje w wiedzę i innowacje. 4. Bezpieczeństwo energetyczne i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.	Cel 8. Dokończenie tworzenia wspólnego rynku energii i przyjęcie pakietu środków dotyczących zmian klimatycznych. Cel 9. Wspieranie polityki w dziedzinie przemysłu, ukierunkowanej na bardziej zrównoważony tryb produkcji i konsumpcji.
7. Zakończenie głównych procesów prywatyzacyjnych.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.		13. Zagwarantowanie istnienia otwartych i konkurencyjnych rynków w Europie i poza nią oraz spożytkowanie korzyści wynikających z globalizacji.	2. Uwolnienie potencjału gospodarczego, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).	

Priorytet III) sprawne instytucje					
1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Priorytet 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	Obszar monitorowania 3. Zapewnienie terminowego wdrożenia programów w dziedzinie administracji elektronicznej.	9. Rozpowszechnienie i efektywne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz budowanie społeczeństwa informacyjnego.	2. Uwolnienie potencjału gospodarczego, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).	
2. Zwiększenie efektywności funkcjonowania sektora finansów publicznych i poprawa zarządzania publicznymi środkami finansowymi.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.	Rekomendacja 1. Zwiększenie konsolidacji finansów publicznych i uzupełnienie zasady utrzymywania nominalnej kotwicy budżetowej (pułapu deficytu) o dodatkowe mechanizmy zwiększające kontrolę wydatków.	1. Zapewnienie stabilności gospodarczej na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczego. 2. Promowanie efektywnej alokacji zasobów zorientowanej na wzrost gospodarczy i zatrudnienie. 5. Promowanie większej spójności między polityką makroekonomiczną, polityką strukturalną i polityką zatrudnienia.		
3. Decentralizacja finansów publicznych na rzecz samorządów, przekazanie samorządowi nowych zadań i kompetencji oraz wyznaczenie wyraźnej linii demarkacyjnej pomiędzy kompetencjami administracji rządowej i samorządowej.	4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa. 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.	Rekomendacja 1. Zwiększenie konsolidacji finansów publicznych i uzupełnienie zasady utrzymywania nominalnej kotwicy budżetowej (pułapu deficytu) o dodatkowe mechanizmy zwiększające kontrolę wydatków.	1. Zapewnienie stabilności gospodarczej na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczego. 2. Promowanie efektywnej alokacji zasobów zorientowanej na wzrost gospodarczy i zatrudnienie.		

4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w szczególności promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej.	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.		3. Promowanie efektywnej alokacji zasobów zorientowanej na wzrost gospodarczy i zatrudnienie.		

Skróty nazw instytucji odpowiedzialnych za realizację działań

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
KPRM – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
MEN – Ministerstwo Edukacji Narodowej,
MF – Ministerstwo Finansów,
MG – Ministerstwo Gospodarki,
MI – Ministerstwo Infrastruktury,
MKiDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
MNiSW – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
MPiPS – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego,
MS – Ministerstwo Sprawiedliwości,
MSiT – Ministerstwo Sportu i Turystyki,
MSP – Ministerstwo Skarbu Państwa,
MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji,
MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
MŚ – Ministerstwo Środowiska,
MZ – Ministerstwo Zdrowia,
UKE – Urząd Komunikacji Elektronicznej,
ULC – Urząd Lotnictwa Cywilnego,
URE – Urząd Regulacji Energetyki,
UTK – Urząd Transportu Kolejowego,
UZP - Urząd Zamówień Publicznych.

Pozostałe skróty

UTK – Urząd Transportu Kolejowego,

B+R – badania i rozwój,

BAEL – badanie aktywności ekonomicznej ludności,

BIZ – bezpośrednie inwestycje zagraniczne,

CHP – skojarzona gospodarka energetyczna (kogeneracja) (*Combined Heat and Power*),

CIT – podatek dochodowy od osób prawnych (*Corporate Income Tax*),

CSR – społeczna odpowiedzialność biznesu (*Corporate Social Responsibility*),

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,

EFS – Europejski Fundusz Społeczny,

ESA – Europejska Agencja Kosmiczna (*European Space Agency*),

ETAP – Plan Działań na rzecz Technologii Środowiskowych (*Environmental Technology Action Plan*),

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (*European Employment Services*),

FUS – Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,

GERD – krajowe wydatki na badania i rozwój ogółem (*Gross Domestic Expenditure on R&D*),

ICT – technologie informacyjne i komunikacyjne (*Information and Communications Technology*),

JBR – jednostki badawczo-rozwojowe,

KE – Komisja Europejska,

KPR – Krajowy Program Reform,

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa,

NBP – Narodowy Bank Polski,

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia,

NPR – Narodowy Plan Rozwoju,

NSRO – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,

OZE – odnawialne źródła energii,

PAN – Polska Akademia Nauk,

PECS – Porozumienie o Europejskim Państwie Współpracującym,

PIT – podatek dochodowy od osób fizycznych (*Personal Income Tax),*

PKB – Produkt Krajowy Brutto,

PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki,

PPP – partnerstwo publiczno-prywatne,

PTUZ – Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń Zdrowotnych,

RE – Rada Europejska,

RM – Rada Ministrów,

RPP – Rada Polityki Pieniężnej,

TPA – swobodny wybór dostawcy (*Third Party Access*),

UE – Unia Europejska,

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.